

Číslo: 6074/2023-2024

SPRÁVA
o výsledkoch školskej inšpekcie
vykonanej v dňoch **od 05. 02. 2024 do 08. 02. 2024**

Názov kontrolovaného subjektu	
Základná škola, Hlavná ulica 86/29, Málinec	
Zriaďovateľ	Obec Málinec

Vedúci zamestnanci kontrolovaného subjektu:

Mgr. Ľuboslav Jablonský, riaditeľ školy

Mgr. Tomáš Nociar, zástupca riaditeľa školy

V súlade s poverením na **komplexnú** inšpekciu č. 6074/2023-2024 zo dňa 31. 01. 2024 **inšpekciu vykonali:**

RNDr. Eva Zenková, PhD., školská inšpektorka, ŠIC Banská Bystrica

Mgr. Renáta Alaksová, školská inšpektorka, ŠIC Banská Bystrica

Mgr. Natália Beľová, školská inšpektorka, ŠIC Banská Bystrica

Mgr. Andrea Koristeková, školská inšpektorka, ŠIC Banská Bystrica

PaedDr. Erzsébet Máté, školská inšpektorka, ŠIC Banská Bystrica

PaedDr. Katarína Tóthová, PhD., školská inšpektorka, ŠIC Banská Bystrica

RNDr. Jaroslav Malček, odborník z praxe

1 PREDMET ŠKOLSKEJ INŠPEKČIE

Stav a úroveň výchovno-vzdelávacieho procesu, pedagogického riadenia a podmienok výchovy a vzdelávania v základnej škole

1.1 ZÁKLADNÉ ÚDAJE

Kontrolovaným subjektom bola štátna plnoorganizovaná vidiecka základná škola s vyučovacím jazykom slovenským. V školskom roku 2023/2024 ju navštevovalo 122 žiakov, 62 v primárnom a 60 v nižšom strednom vzdelávaní. Z nich bolo 20 žiakov so špeciálnymi výchovno-vzdelávacími potrebami (ŠVVP), všetci z dôvodu zdravotného znevýhodnenia (ZZ). Škola neevidovala žiakov z marginalizovanej rómskej komunity (MRK). Edukácia prebiehala v 4 triedach primárneho a 5 triedach nižšieho stredného vzdelávania. Školský klub detí s 2 oddeleniami navštevovalo 51 žiakov 1. až 4. ročníka. Výchovno-vzdelávací proces zabezpečovalo 15 učiteľov, 2 vychovávateľa. Pomoc pri zabezpečovaní podmienok na vzdelávanie žiakov so ŠVVP poskytovala školská špeciálna pedagogička a 4 pedagogickí asistenti (PA). Podľa vyjadrenia

riaditeľa školy počet odborných zamestnancov školy vzhľadom k počtu evidovaných žiakov so ŠVVP bol nepostačujúci.

1.2 ZISTENIA A ICH HODNOTENIE

PRIEBEH VÝCHOVY A VZDELÁVANIA

Úroveň výchovno-vzdelávacieho procesu z hľadiska učenia sa žiakov a vyučovania učiteľmi bola **v primárnom vzdelávaní** sledovaná na 18 a **v nižšom strednom vzdelávaní** na 34 vyučovacích hodinách.

PRIMÁRNE VZDELÁVANIE

V primárnom vzdelávaní bolo vykonaných 8 hospitácií vo vyučovacom predmete slovenský jazyk a literatúra (SJL), v predmete anglický jazyk (ANJ) 3, matematika (MAT) 4 a prírodoveda (PDA) 3 hospitácie.

Slovenský jazyk a literatúra

Učenie sa žiaka a vyučovanie učiteľom

Väčšina žiakov disponovala adekvátnymi **komunikačnými kompetenciami** (Graf 1; 70,8 %). Zväčša používali primerane rozvinutú slovnú zásobu a spisovnú podobu jazyka, k čomu napomáhal kultivovaný verbálny prejav učiteliek. V komunikačných situáciách¹ sa vedením k súvislému ucelenému prejavu a dodržiavaniu pravidiel jazykových noriem na všetkých vyučovacích hodinách vyjadrovali prevažne výstižne a plynule s uplatňovaním odbornej terminológie. Zaradovaním fonetických cvičení (motorika pier a jazyka pri vyslovovaní hlások, jazykolamy) v 1. ročníku boli vytvárané podmienky na elimináciu nedostatkov vo výslovnosti niektorých žiakov, ktoré súviseli s nesprávnou artikuláciou hlások. Komunikačné zručnosti si žiaci rozvíjali aj pri práci so súvislým (počúvaným, čítaným) alebo nesúvislým² textom, prevažne správnymi odpoveďami na otázky k jeho obsahu či úspešným vypracovaním úloh k textu v pracovných listoch preukázali jeho porozumenie. Takmer na všetkých vyučovacích hodinách sa zväčša dokázali orientovať v texte, nájsť kľúčové slová alebo explicitne vyjadrené informácie. Iba sporadicky pri práci s básňou dokázali uvažovať o predstavách a zámeroch jej autora a pri uplatnení metódy riadeného čítania preukázali schopnosť kritickej reflexie i vyvodzovania predpokladov o ďalšom vývoji v texte. Ojedinele z dôvodu absencie aktívneho počúvania (1. ročník) nedokázali na podnety k posudzovaniu a na otázky smerované k prognózovaniu deja reagovať. Ostatní žiaci nemali možnosť pracovať s textom/informáciami na úrovni hodnotenia/tvorivosti, čo limitovalo rozvíjanie ich čitateľskej gramotnosti a s ňou súvisiacich komunikačných kompetencií. Len na menej ako polovici vyučovacích hodín mali možnosť pracovať s IKT (vyučovacie programy), pričom prejavili potrebné digitálne zručnosti pri vyhľadávaní a spracovávaní informácií. Prevažne správne reprodukovali osvojené vedomosti, odpoveďami na interpretačné otázky preukázali pochopenie učiva. Väčšinou samostatne dokázali využívať poznatky v aplikačných úlohách, mali veku primerane zvládnutú techniku čítania a grafického zápisu (plynulosť, úhľadnosť, čitateľnosť). Na všetkých vyučovacích hodinách riešili úlohy na analýzu a syntézu a odpovedali na konceptuálne otázky zamerané na identifikáciu vzájomných vzťahov medzi pojmami/informáciami. Zvyčajne samostatne dokázali urobiť ich rozbor (napr. určiť, čo je na obrázku, počet slabík v slove, z čoho

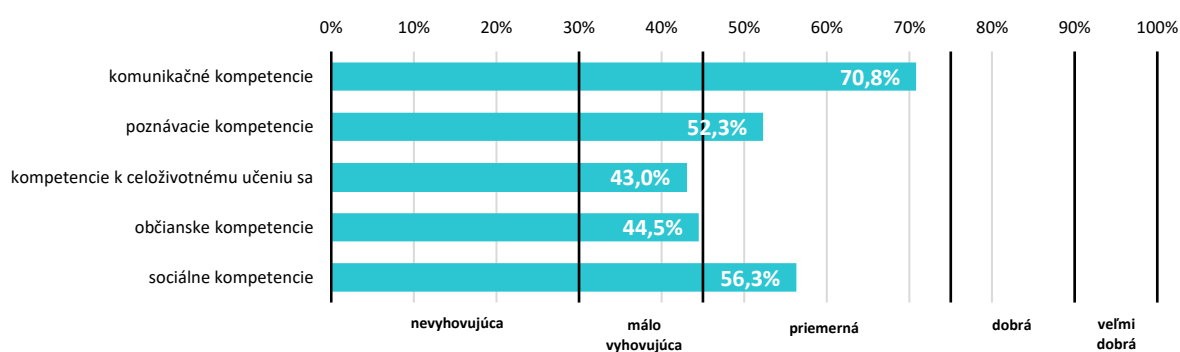
¹ kladenie otázok, formulovanie odpovedí, prezentovanie vedomostí, názorov, rozhovory a dialógy s učiteľkami i spolužiakmi

² obrázky, plagát, dvojsmerovka, pranostika

je vytvorený klobúk), usporiadať (napr. odlíšiť vlastné a všeobecné podstatné mená, triediť spoluhlásky), spájať (napr. z daných/poprehadzovaných slabík skladať slová, tvoriť dvojice/skupiny slov na základe zistenia súvislostí) a zovšeobecňovať (písanie y/ý/i/í po tvrdých a obojakých spoluhláskach). Iba na polovici vyučovacích hodín preukázali primeranú schopnosť hodnotenia zdôvodňovaním (Prečo nazýva autor BIB a BAB súrodencami?), vyslovovaním názoru (Čo predstavuje v básni kolovrátok?), odpoveďami na divergentné otvorené otázky smerujúce k posúdeniu konania, hodnoty, uvádzaniu argumentov a vyvodzovaniu (Čo mala kráľovná spraviť, keď urobila chybu? Čo považuješ za bohatstvo? Prečo sú zvieratá ohrozené? Aký názov by si dal príbehu?), ostatní túto možnosť nedostali alebo potrebovali usmerňovanie a pomoc učiteľky (1. ročník). Rozvoj ich **poznávacích kompetencií** (Graf 1; 52,3 %) bol limitovaný aj výrazným nedostatkom príležitostí na tvorivosť. Uplatňované metódy a formy práce³ spolu s rešpektovaním pracovného tempa žiakov, poskytovaním individuálneho prístupu a pomocou PA slabo prospievajúcim a žiakom so ZZ pri prekonávaní bariér v učení vytvárali každému žiakovi priestor na podporu sebadôvery a možnosti zažiť úspech. V 1. ročníku sa však v dôsledku nevýraznej autority učiteľky väčšina žiakov nedostatočne zapájala do procesu učenia sa, na podnety pohotovo reagovali len niektorí. Na polovici vyučovacích hodín pri vytvorení priestoru na uvažovanie žiaci vo väčšej miere prejavovali zvedavosť a snahu o pochopenie učiva kladením dopĺňujúcich otázok, ostatní neboli ku kritickému mysleniu podnecovaní, prípadne ho preukázali len v obmedzenej miere. Pri práci s chybou si ju len ojedinele dokázali samostatne uvedomiť a následne urobiť korekciu, väčšinou im priama oprava učiteľkou neumožnila využiť ju v prospech vlastného učenia sa. Žiaci nie vždy vedeli primerane posúdiť svoj výkon a pokrok v učení. Rozvoj ich kompetencií k **celoživotnému učeniu sa** (Graf 1; 43,0 %) výrazne obmedzovala absencia príležitostí na reflexiu svojho učebného výkonu na polovici vyučovacích hodín a s výnimkou jednej aj nepodnecovanie k uvedomeniu si svojich ďalších rozvojových možností prostredníctvom formatívneho hodnotenia. Pri prevažne vytváranom priestore ochotne prezentovali svoje názory, ale niekedy neboli stimulovaní k ich vysvetľovaniu/odôvodňovaniu a ojedinele (1. ročník) sa vzájomne nepočúvali, čím nepreukázali dostatočné **občianske kompetencie** (Graf 1; 44,5 %). Väčšinou prejavmi empatie a korigovania vlastného správania prispievali k efektívnej vzájomnej komunikácii a spolupráci. V 1. ročníku však absentoval dôraz na dodržiavanie stanovených pravidiel, čím vznikali rušivé momenty, dôsledkom ktorých žiaci často nedokázali efektívne komunikovať s učiteľkou, v interaktívnych činnostiach spolupracovať i dodržiavať komunikačné konvencie, ktoré negatívne ovplyvňovali pracovnú atmosféru vyučovania. Takmer na všetkých vyučovacích hodinách si **sociálne kompetencie** (Graf 1; 56,3 %) rozvíjali aj v kooperatívnych činnostiach. Zväčša dodržiavali dohodnuté pravidlá práce, radili sa a spolupracovali, nie vždy však mali možnosť prezentovať výsledky spoločnej činnosti, príležitosť na ich zdôvodňovanie a argumentáciu väčšinou nedostali.

³ riadený rozhovor, samostatná práca, práca vo dvojiciach a skupinách, didaktické hry, hrové činnosti (pexeso)

Graf 1 Celková úroveň posudzovaných kompetencií žiakov v predmete slovenský jazyk a literatúra v primárnom vzdelávaní

Anglický jazyk, matematika, prírodoveda

Učenie sa žiaka

Žiaci disponovali adekvátnymi **komunikačnými spôsobilosťami** (78,3%; Graf 2), na otázky vyučujúcich odpovedali plynulo a spisovne. Vyjadrovali sa primerane veku s využitím zodpovedajúcej slovnej zásoby, pri tvorení viet/odpovedí v rámci preberaných tém aj s uplatňovaním požadovanej odbornej terminológie. Porozumenie súvislých⁴ i nesúvislých textov (MAT) v písomnej i auditívnej podobe preukázali vyhľadávaním printových i elektronických⁵ informácií s uplatnením skúseností z oblasti finančnej gramotnosti (MAT), využitím vedomostí pri integrácii myšlienok, určovaní gramatických časov a hodnotení obsahu textu (ANJ).

Poznávacie kompetencie (52,5%; Graf 3) preukázali na väčšine hodín pri riešení úloh na zapamätanie a aplikáciu. Vyššie kognitívne procesy v súlade so zadanými cieľmi vyučovania dokázali uplatniť pri riešení analytických úloh (MAT) priradením chýbajúcich údajov do tabuľky a systematizovaním informácií (ANJ). V PDA v rámci bádateľských aktivít zameraných na manipuláciu (modelovanie obehovej sústavy na makete človeka) využili v procese učenia sa hodnotiace myslenie pri posúdení vzťahov medzi informáciami a vyvedení záverov z fungovania krvného obehu. V MAT vedeli priradiť chýbajúce údaje do tabuliek, generovať hypotézy a nové riešenia problému (rozpočet), tvorivé uvažovanie a predstavivosť preukázali na jednej tretine hodín v ANJ pri tvorbe dialógov.

V procese učenia sa boli aktívni, motivovaní, na základy výzvy, ale i z vlastnej iniciatívy boli schopní klásť otázky, vyjadriť vlastné názory, čím preukázali pochopenie učebných tém i kritické myslenie. Na menej ako tretine hodín si dokázali uvedomiť chybu (v lexikálnych jednotkách v ANJ), nájsť jej príčinu a urobiť korekciu, väčšinou však k práci s chybou neboli stimulovaní. Rozvoj **kompetencií k celoživotnému učeniu sa** (45%; Graf 4) limitoval nedostatok príležitostí na podnecovanie žiakov k väčšej zodpovednosti za vlastný proces učenia sa prostredníctvom sebareflexie. Žiaci boli schopní sebahodnotiť svoje výkony i svojich rovesníkov na menej ako polovici vyučovacích hodín (potleskom, prostredníctvom emotikonov).

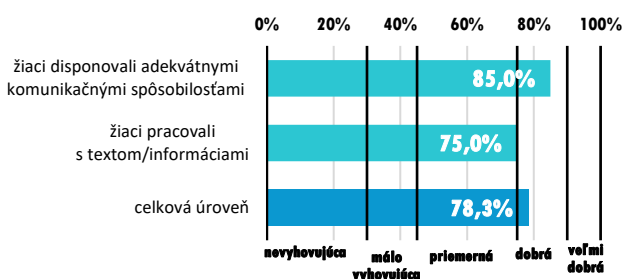
Väčšinou primerane rozvinuté **občianske kompetencie** (62,5%; Graf 5) prejavili pohotovými reakciami na aktuálnu situáciu v triede a ochotou prezentovať svoje názory v oblasti finančnej gramotnosti a zdravého životného štýlu. V diskusii zväčša rešpektovali postoj iných, svoje názory dokázali objasniť s využitím faktov a vlastných skúseností.

⁴ Grafy, tabuľky, diagramy, zoznamy;

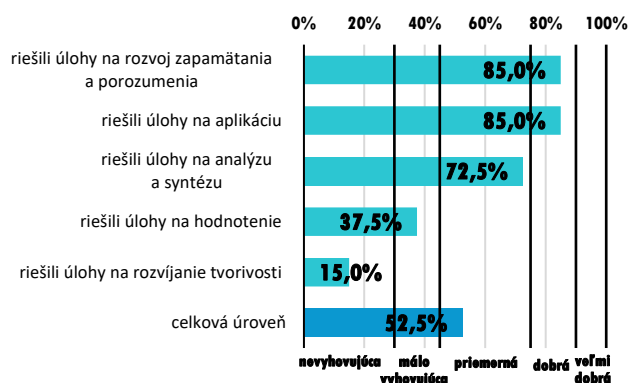
⁵ Výukový program v ANJ;

Na väčšine hodín pri plnení úloh na upevnenie svojich vedomostí pracovali vo dvojiciach/neformálne vytvorených skupinách (PDA, MAT, ANJ), pričom medzi sebou kooperovali, dodržiavali stanovené pravidlá a zadania úloh plnili v stanovenom čase, čím si rozvíjali svoje **sociálne kompetencie** (65,7%; Graf 6). Výsledky svojej činnosti vedeli prezentovať, ale nie s využitím vhodných argumentov. Svojím empatickým správaním prispievali k vytváraniu pozitívnej klímy, s výnimkou jednej vyučovacej hodiny MAT (1. ročník).

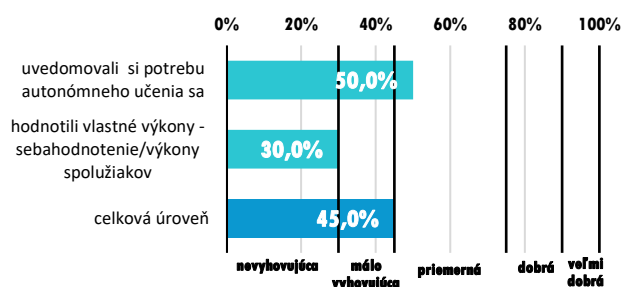
Graf 2 Rozvíjanie komunikačných kompetencií žiakov na sledovaných predmetoch v primárnom vzdelávaní

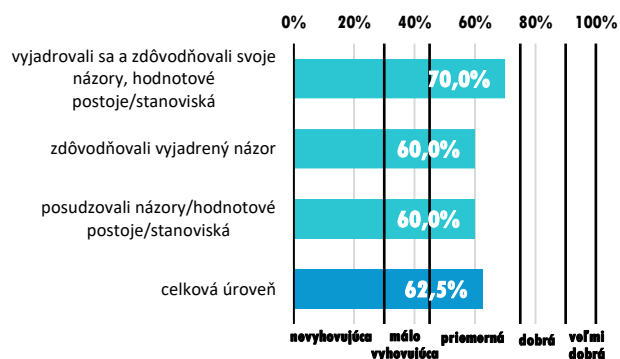
Graf 3 Rozvíjanie poznávacích kompetencií žiakov na sledovaných predmetoch v primárnom vzdelávaní

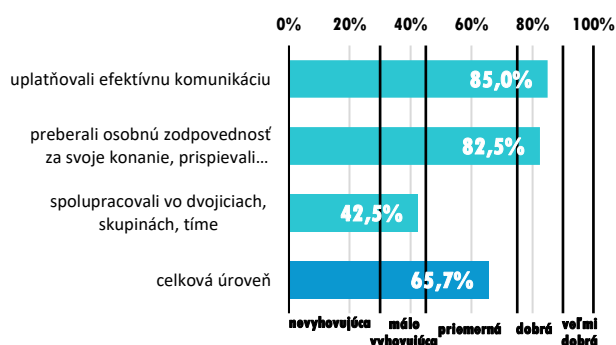
Graf 4 Rozvíjanie kompetencií k celoživotnému sa učeniu žiakov na sledovaných predmetoch v primárnom vzdelávaní

Graf 5 Rozvíjanie občianskych kompetencií žiakov na sledovaných predmetoch v primárnom vzdelávaní

Graf 6 Rozvíjanie sociálnych kompetencií žiakov na sledovaných predmetoch v primárnom vzdelávaní

Vyučovanie učiteľom

Výchovno-vzdelávacie ciele učiteľky na všetkých vyučovacích hodinách formulovali komplexne, so zreteľom na očakávané výsledky učenia sa žiakov a ich plnenie priebežne overovali.

Podporné stimuly pre učenie sa poskytovali vo všetkých predmetoch vytváraním podmienok na inkluzívne vzdelávanie každého žiaka (pracovné listy), na väčšine im pomáhali prekonávať bariéry v učení pedagogickí asistenti (PA). Žiakom neposkytli slobodnú voľbu pri výbere činností, nezadávali diferencované úlohy podľa úrovne ich vedomostí.

Účelným využitím učebných pomôcok (maketa človeka, matematické tabuľky, štvorcová sieť, obrázky zvierat) podporovali názornosť vyučovania, stimulovali aktivitu žiakov. Na viac ako polovici hodín učiteľky využívali IKT prevažne na prezentáciu nového učiva, len v menšej miere na rozvíjanie digitálnych zručností žiakov⁶.

Učivo vysvetľovali s využitím medzipredmetových vzťahov a prierezových tém pri uplatňovaní finančnej gramotnosti, žiakom vytvárali príležitosti na aplikovanie získaných vedomostí v bežných situáciách. Uplatňovali **efektívne stratégie vyučovania** (dialóg, kooperatívne a bádateľské činnosti) smerujúce k rozvíjaniu vyšších myšlienkových procesov na úrovni analýzy a kritického myslenia. Úlohy na rozvoj hodnotenia aplikovali na polovici sledovaných hodín. V malej miere podnecovali žiakov k rozvoju vyšších myšlienkových procesov zadávaním úloh na rozvoj tvorivosti. Vytváraním cudzojazyčného prostredia v predmete ANJ zabezpečovali predpoklady na zlepšovanie jazykových kompetencií žiakov.

Na väčšine hodín vytvárali prostredie, v ktorom sa cítili všetci žiaci spokojne a prirodzene, s výnimkou prvého ročníka, kde učiteľka nekládla dôraz na dodržiavanie dohodnutých pravidiel, čím vznikali rušivé momenty negatívne ovplyvňujúce prácu žiakov a sociálnu klímu. K **atmosfére istoty a psychického bezpečia** prispievali kladením primeraných požiadaviek na výkony žiakov. Pri hodnotení žiakov uplatnili formatívne hodnotenie v menšej miere, čím im neposkytovali informácie o možnosti a spôsobe ich zlepšenia. Hodnotenie klasifikáciou nevyužili.

Tabuľka 1 Hodnotenie úrovni sledovaných vyučovacích predmetov podľa vzdelávacích oblastí v primárnom vzdelávaní

Vzdelávacia oblasť	Vyučovací predmet	Úroveň
Jazyk a komunikácia	slovenský jazyk a literatúra	priemerná úroveň
	anglický jazyk	priemerná úroveň
Človek a príroda	prírodoveda	priemerná úroveň
Matematika a práca s informáciami	matematika	priemerná úroveň

Oblasti vyžadujúce si zlepšenie

- rozvíjanie vyšších kognitívnych procesov na úrovni hodnotenia a tvorivosti,
- uplatňovanie formatívneho hodnotenia, stimulovanie žiakov k sebareflexii a k hodnoteniu rovesníckych výkonov,
- poskytovanie voľby pri výbere činnosti, zadávanie diferencovaných úloh podľa individuálnych možností žiakov.

⁶ vyučovacie programy - práca s interaktívnou tabuľkou;

Učenie sa žiakov v primárnom vzdelávaní bolo na priemernej úrovni.

NIŽŠIE STREDNÉ VZDELÁVANIE

V **nižšom strednom vzdelávaní** bola hospitačná činnosť zrealizovaná na vyučovacích hodinách v predmetoch slovenský jazyk a literatúra (SJL) na 6 hodinách, anglický jazyk (ANJ) na 5, matematika (MAT) na 5, chémia (CHE) na 3, geografia (GEG) na 4, biológia (BIO) na 3, fyzika (FYZ) na 4, telesná a športová výchova (TSV) na 4 vyučovacích hodinách.

Slovenský jazyk a literatúra

Učenie sa žiaka a vyučovanie učiteľom

Primerané **komunikačné kompetencie** (58,3 %, Graf 7) žiaci preukázali na viac ako polovici vyučovacích hodín (VH). Disponovali adekvátnymi komunikačnými spôsobilosťami, ktoré prezentovali v interakcii s učiteľkami i spolužiakmi. Dokázali sa vyjadrovať zväčša spisovne, gramaticky správne i vplyvom kultivovaného jazykového vzoru učiteľiek. Na stimulujúce a podnecujúce otvorené otázky odpovedali pohotovo, plynule, zrozumiteľne s uplatnením osvojenej odbornej terminológie. Napriek podnecovaniu žiakov k výstižnému a ucelenému prejavu, menšia časť vyjadrovala svoje poznatky, myšlienky jednoslovné, nekomplexne. Rozvoj komunikačných zručností žiakov bol na každej VH podporený prácou so súvislým alebo nesúvislým literárnym i vecným textom v printovej podobe, ktorým prevažne porozumeli a identifikovali v nich explicitne i implicitne uvedené informácie. Väčšina žiakov dokázala texty s menšou pomocou učiteľiek obsahovo i formálne analyzovať, prepojiť ich obsah s vlastnými poznatkami. Na 2 VH pri uplatnení metódy čítania s predikciou dokázali predvídať osud jednej postavy a stručne dokončiť príbeh podľa vlastnej fantázie. V menšej miere pri vytvorení priestoru na uvažovanie a posudzovanie textu prejavili schopnosť argumentácie a tvorivosti⁷.

Poznávacie kompetencie (51,7 %; Graf 7) v súlade s merateľnými kognitívnymi cieľmi preukázali najmä reprodukovanie osvojených vedomostí pri frontálnom opakovaní i preberaní nového učiva z gramatiky, zo slohu i z literatúry, ktoré väčšinou dokázali uplatniť v aplikačných úlohách v učebnici, pracovných listoch, na 1 VH i v kvíze na platforme Kahoot. Schopnosť analytického myslenia prejavili na viac ako polovici sledovaných hodín pri úlohách zameraných na slovnodruhový prechod slov, obsahovú a formálnu analýzu umeleckých textov, rozhodovanie o pravdivosti/nepravdivosti vyslovených tvrdení. Na 4 VH si rozvíjali svoje hodnotiace myslenie vyvodzovaním znakov dobrodružnej a vedecko-fantastickej literatúry, vyjadrením a objasnením svojho čitateľského zážitku, zdôvodňovaním výhod/nevýhod rýchleho stravovania. Tvorivé zručnosti pri písaní charakteristiky osoby s dodržiavaním správneho pomeru typických vonkajších znakov a charakterových vlastností si rozvíjali žiaci 6. ročníka. Pri riešení úloh na vyššie myšlienkové procesy potrebovali menšiu, ojedinele i výraznejšiu pomoc učiteľiek doplnením alebo formou vysvetľujúcich otázok. Inkluzívne vzdelávanie na väčšine VH bolo podporované diferenciaciou úloh, rešpektovaním pracovného tempa žiakov, poskytovaním doplňujúceho výkladu i prácou v heterogénnych skupinách. Nízka miera rozvíjania tvorivého myslenia žiakov, prevaha frontálnej formy výučby a ojedinelé zaradenie zmysluplného využívania IKT (kvíz Kahoot) obmedzovali rozvoj kognitívnych zručností žiakov.

Kompetencie k celoživotnému učeniu sa (41,7 %; Graf 7) žiaci preukázali zväčša zodpovedným prístupom a sústredením sa pri riešení stanovených úloh. Kritické myslenie prejavili na 3 VH

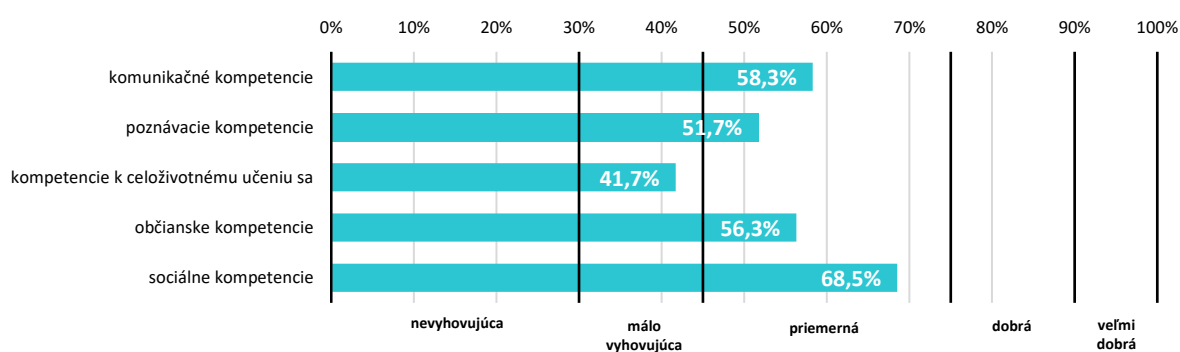
⁷ napr. sformulovať argumenty pre a proti rýchlemu stravovaniu, napísať charakteristiku osoby

s uvedením argumentov, posúdením pravdivosti tvrdení pri čítaní s predvídaním. Samostatne si uvedomí chybu, identifikovať jej príčinu a urobiť korekciu dokázali len sporadicky. Nízku úroveň zručností prejavili aj v oblasti sebahodnotenia, ktorá bola i dôsledkom absencie formatívneho hodnotenia zo strany učiteliek i rovesníckeho hodnotenia práce žiakov.

Žiaci na väčšine VH počas motivačných rozhovorov, pri práci s textom pohotovo, so záujmom a vhodnými výrazovými prostriedkami vyjadrovali vlastné názory, sformulovali svoje stanoviská na učebnú alebo aktuálnu tému, ale v diskusii iba polovica z nich dokázala svoje vyjadrenia obhájiť, dôsledkom čoho bola málo podnetná diskusia, ktorá len v menšej miere umožnila žiakom vzájomne posudzovať a následne korigovať stanoviská, čo nepodporovalo rozvíjanie ich **občianskych kompetencií** (56,3 %; Graf 7).

Ústretovou komunikáciou a rešpektovaním dohodnutých pravidiel sa žiaci väčšinou spolupodieľali na vytváraní príjemnej pracovnej atmosféry. Na polovici VH mali možnosť si rozvíjať **sociálne kompetencie** (68,5 %, Graf) v kooperatívnych činnostiach. V heterogénnych skupinách na 2 sledovaných hodinách žiaci prevažne akceptovali pravidlá skupinovej práce, vzájomne si pomáhali, komunikovali a pri ústnej prezentácii výsledkov spoločnej práce s menšími nedostatkami ich vedeli aj argumentačne odôvodniť a zhodnotiť. V 9. ročníku pri párovej práci úlohu plnil len aktívnejší žiak, ktorý ju aj odprezentoval, ale k zhodnoteniu výsledku práce nebol vedený.

Graf 7 Celková úroveň posudzovaných kompetencií žiakov v predmete slovenský jazyk a literatúra v nižšom strednom vzdelávaní

Anglický jazyk, matematika, chémia, fyzika, biológia, geografia, telesná a športová výchova

Učenie sa žiaka

Primerane rozvinuté **komunikačné kompetencie** žiaci preukázali na väčšine hospitovaných hodín (73,6 %; Graf 8). V priebehu dialogickej komunikácie s učiteľmi, párovej a skupinovej práce disponovali väčšinou primeranou slovnou zásobou s uplatnením adekvátnej odbornej terminológie, ich jazykový prejav bol spisovný. Komunikačné spôsobilosti si rozvíjali prostredníctvom práce so súvislým i nesúvislým⁸ textom z printových a audiovizuálnych zdrojov takmer na všetkých sledovaných hodinách. Preukázali zručnosť reprodukovať obsah a vyhľadávať požadované informácie. V predmetoch MAT, CHE, GEG, ANJ dokázali identifikovať explicitné informácie a vyvodiť implicitné údaje, vedeli rozlišovať medzi číselným výrazom a výrazom s premennou, rozlíšiť zápisy rovnosti a rovnice (MAT, prepojiť získané informácie s vlastnými poznatkami o Slovensku a jeho mestách (GEG), verbálne prezentovať predstavu starostlivosti o domáce zvieratá (ANJ). Len ojedinele dostali možnosť a zároveň dokázali texty posudzovať, prípadne zaujať stanovisko v riadenom rozhovore. Príležitosť

⁸ mapy, atlasy, tabuľky, schémy, protokoly

vyhodnocovať informácie, odôvodňovať svoje postoje, vytvárať vlastné verzie textov mali v predmetoch ANJ, FYZ.

Poznávacie kompetencie (37,4 %; Graf 9) si zdokonaľovali najmä pri riešení úloh na úrovni zapamätania (91,1 %) a aplikácie (86,6 %). Analytické myslenie preukázali na menej ako polovici hodín (48,2 %). V predmete MAT dokázali samostatne diagnostikovať dané a hľadané údaje, zostaviť matematický model, nájsť optimálnu stratégiu riešenia úlohy s využitím osvojeného matematického aparátu a rozhodnúť o správnosti riešenia. Na GEG na glóbose porovnávali pohyby zemegule, komparovali hmotnosť telies a veľkosť tlakovej sily (FYZ), analyzovali komplexné informácie o druhoch, charakteristike, úprave vôd, dôsledkoch ich znečistenia (CHE), demonštrovali činnosti vyžadujúce vysoko koordinované motorické aktivity v modelovanej hre hádzanej, vhodne realizovali taktické zručnosti, dokázali využívať nacvičené herné činnosti jednotlivca, techniku nacvičovaných herných činností jednotlivca vo volejbale (podanie, nahrávka) vykonávali zručne, v neznámych situáciách prípravnej hry dokázali svoju činnosť prispôbovať meniacim sa podmienkam hry (TSV).

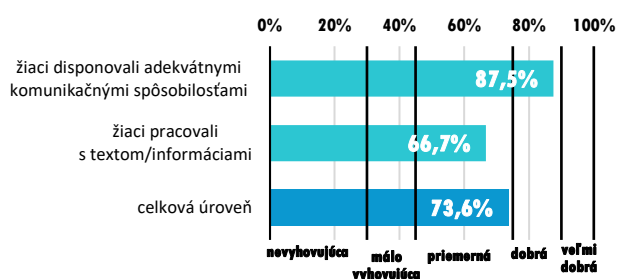
Hodnotiace zručnosti si žiaci dokázali rozvíjať len ojedinele (10,7 %) pri vyhodnotení grafu závislosti teploty od času (FYZ) a vyhodnocovaní úžitku farmárskych zvierat (ANJ). Len na 1 sledovanej hodine (ANJ) dokázali s pomocou vyučujúcej tvoriť príbehy na základe vizuálneho podnetu.

Žiaci prejavovali záujem o učebné témy, k plneniu úloh pristupovali aktívne, reagovali na stimuláciu učiteľov, kritické myslenie si však rozvíjali iba sporadicky vysvetľovaním kľúčových myšlienok (ANJ), vyvodzovaním záverov (FYZ). Ku korekcii chýb boli vedení len ojedinele v predmetoch MAT a ANJ, kde si ich dokázali uvedomiť i na podnet spolužiakov. Rozvíjanie **kompetencií k celoživotnému učeniu sa** (37,3 %; Graf 10) výrazne redukovalo neposkytovanie príležitostí na hodnotenie vlastných výkonov, výkonov rovesníkov alebo skupinovej práce.

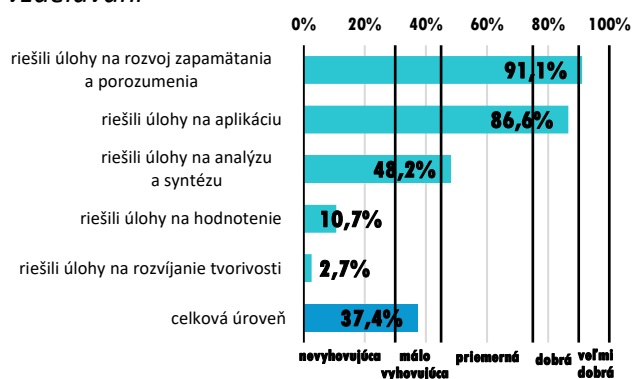
Osvojené **občianske kompetencie** prejavili takmer na všetkých sledovaných hodinách (93,1 %; Graf 11). Vyjadrovali svoje názory v nadväznosti na učebnú tému, vedeli aktívne počúvať i názory ostatných spolužiakov. V predmete TSV rešpektovali postoje spoluhráčov dodržiavaním pravidiel pri hre.

Sociálne kompetencie preukázali na väčšine hodín (70,8 %; Graf 12) uplatňovaním efektívneho spôsobu komunikácie s vyučujúcimi i medzi sebou. Kooperatívne činnosti si formovali na tretine sledovaných hodín počas párovej/skupinovej práce, dokázali prijať nastavené pravidlá a vzájomne spolupracovať. Príležitosť na prezentáciu výsledkov svojej práce, na zhodnotenie podielu členov na riešení úloh na väčšine hodín nedostali.

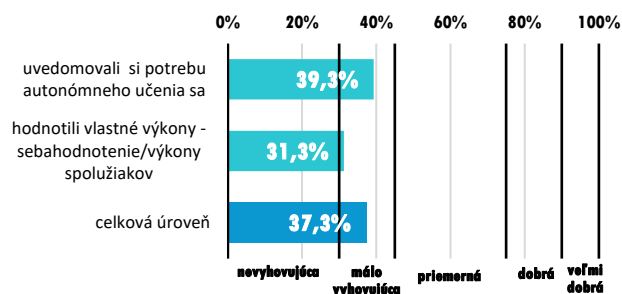
Graf 8 Rozvíjanie komunikačných kompetencií žiakov na sledovaných predmetoch v nižšom strednom vzdelávaní

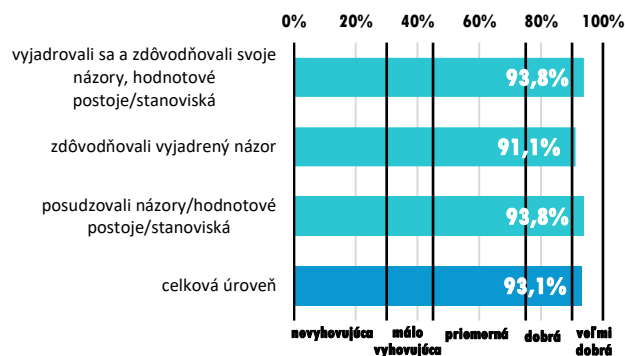
Graf 9 Rozvíjanie poznávacích kompetencií žiakov na sledovaných predmetoch v nižšom strednom vzdelávaní

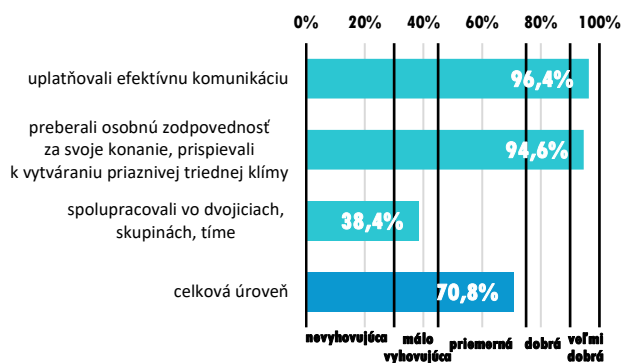
Graf 10 Rozvíjanie kompetencií k celoživotnému učeniu sa žiakov na sledovaných predmetoch v nižšom strednom vzdelávaní

Graf 11 Rozvíjanie občianskych kompetencií žiakov na sledovaných predmetoch v nižšom strednom vzdelávaní

Graf 12 Rozvíjanie sociálnych kompetencií žiakov na sledovaných predmetoch v nižšom strednom vzdelávaní

Vyučovanie učiteľom

Vyučujúci vytvárali podmienky na **inkluzívne vzdelávanie** každého žiaka takmer na všetkých hodinách kladením primeraných požiadaviek na ich výkon, usmerňovaním pri riešení samostatných zadaní, laboratórnej práce (FYZ), poskytovaním možnosti výberu úloh (MAT, ANJ). Materiálne prostriedky vyučujúci využívali v súlade so vzdelávacími cieľmi, čím spolu s ukázkami riešení v realizovaných športových hrách (TSV), spájaním teórie s praxou (CHE, FYZ) motivovali žiakov k učebnej činnosti.

IKT aplikovali na menej ako polovici sledovaných hodín na zobrazovanie prezentácií, pracovných listov, menej na rozvíjanie digitálnych zručností žiakov.

Efektívne stratégie vyučovania uplatnili na viac ako polovici hodín, podnecovali žiakov k aktívnej činnosti (didaktické hry, žiacke experimenty, myšlienková mapa), ale kritické myslenie a tvorivosť rozvíjali len sporadicky. Preferovaním frontálnych metód (riadený rozhovor, výklad) nepodnecovali žiakov k tvorbe vlastných riešení, k samostatnému získavaniu a vyhodnocovaniu informácií, k nachádzaniu logických a objektívnych súvislostí.

Svojím empatickým prístupom a dodržiavaním stanovených pravidiel správania sa vytvárali **pozitívnu sociálnu klímu** na všetkých hodinách.

Na väčšine hodín neuplatnili **formatívne hodnotenie**, v dôsledku čoho nevedli žiakov k analýze ich práce a k zmene ich učebných stratégií. Len sporadicky zapojili žiakov do sebahodnotenia a poskytli im činnosťnú spätnú väzbu.

Tabuľka 2 Hodnotenie úrovni sledovaných vyučovacích predmetov podľa vzdelávacích oblastí v nižšom strednom vzdelávaní

Vzdelávacia oblasť	Vyučovací predmet	Úroveň
Jazyk a komunikácia	slovenský jazyk a literatúra	priemerná úroveň
	anglický jazyk	priemerná úroveň
Človek a príroda	biológia	priemerná úroveň
	chémia	priemerná úroveň
	fyzika	priemerná úroveň
Matematika a práca s informáciami	matematika	priemerná úroveň
Človek a spoločnosť	geografia	priemerná úroveň
Zdravie a pohyb	telesná a športová výchova	priemerná úroveň

Výrazné pozitíva

- vytváranie podnetného prostredia a pozitívnych vzťahov medzi učiteľmi a žiakmi i žiakmi navzájom.

Oblasti vyžadujúce zlepšenie

- stimulovanie žiakov k rozvíjaniu kritického myslenia a vyšších myšlienkových procesov na úrovni hodnotenia a tvorivosti,
- podnecovanie žiakov k sebareflexii a k rovesníckemu hodnoteniu,
- využívanie činností a postupov podporujúcich aktívne učenie sa žiakov vo vzájomnej kooperácii.

Učenie sa žiakov v nižšom strednom vzdelávaní bolo na priemernej úrovni.

RIADENIE ŠKOLY

Školský vzdelávací program (ŠkVP) bol vypracovaný v súlade ustanoveniami školského zákona. Vlastné ciele školy orientovali na aplikovanie osvojených vedomostí a zručností pri riešení rôznych životných situácií, využívanie informačných a komunikačných technológií, rozvíjanie kritického myslenia. Uvedené zámery neboli počas inšpekčnej činnosti v adekvátnej miere napĺňané, hoci stanovenie cieľov zodpovedalo reálnym personálnym, priestorovým a materiálno-technickým podmienkam školy a predpoklady k ich napĺňaniu škola vytvárala využitím disponibilných hodín, vzdelávaním pedagogických zamestnancov a ponukou záujmových útvarov.

Vypracované **učebné plány** (UP) primárneho a nižšieho stredného vzdelávania, ktorých súčasťou boli vlastné poznámky k organizácii vyučovania, akceptovali rámcový učebný plán (RUP) štátneho vzdelávacieho programu (ŠVP). Žiaci so ZZ s mentálnym postihnutím (MP)

sa nevzdelávali podľa UP školy. Pri rozdelení tried a zriaďovaní skupín v triedach primárneho a nižšieho stredného vzdelávania boli dodržané počty žiakov.

Modifikovanie UP prostredníctvom **disponibilných hodín** súviselo so zameraním a vlastnými cieľmi školy. V primárnom vzdelávaní ich škola použila na zvýšenie časovej dotácie bez rozšírenia obsahu učiva predmetu SJL v 3. ročníku, MAT v 1. ročníku, TSV v 1. až 4. ročníku a na zavedenie nových predmetov v 2. ročníku vo vzdelávacích oblastiach Matematika a práca s informáciami (tvorivá informatika), Človek a svet práce (domov a práca).

V nižšom strednom vzdelávaní bol UP kreovaný zavedením nových predmetov vo vzdelávacích oblastiach Jazyk a komunikácia (cvičenia zo SJL v 9. ročníku) a Matematika a práca s informáciami (matematika v kocke v 9. ročníku). Za účelom upevňovania učiva škola posilnila vyučovacie predmety MAT v 5. až 8., SJL v 7. ročníku, informatika v 9., dejepis v 6. a 7. a GEG v 6. a 8. ročníku. V 7. až v 9. ročníku zaviedla druhý cudzí jazyk (nemecký jazyk). Na úpravu vzdelávacej oblasti Zdravie a pohyb škola disponibilné hodiny nevyužila.

Učebné osnovy (UO) predmetov primárneho a nižšieho stredného vzdelávania obsahovali rozpracovanie obsahových štandardov do ročníkov podľa UP ŠkVP. Pre novozavedené vyučovacie predmety mala škola vypracované UO s vymedzením cieľov, obsahového a výkonového štandardu, určením stratégií vyučovania a začlenením prierezových tém. V predmete SJL neboli akceptované UO v dôsledku nedodržania kritérií hodnotenia slohových prác v 5., 6. a 9. ročníku.

V ŠkVP bol uvedený spôsob realizácie **prierezových tém (PT)** primárneho a nižšieho stredného vzdelávania, ktoré sa prelínali všetkými vzdelávacími oblasťami, boli zapracované do UO so zadením základných charakteristík, cieľov PT a spôsobu ich realizácie v procese výchovy a vzdelávania. Realizovali sa tiež prostredníctvom samostatných projektov, seminárov, vyučovacích blokov, kurzov, didaktických hier, účelových cvičení a mimo vyučovacích aktivít.

Podmienky vzdelávania **žakov so ŠVVP** boli zapracované v kapitole Osobitosti výchovy a vzdelávania žakov so ŠVVP v súlade s princípmi inkluzívneho vzdelávania. V aktuálnom školskom roku škola deklarovala úpravu podmienok, prístupov a rovnosť príležitostí na rozvoj ich potenciálu. Evidovala 20 zdravotne znevýhodnených žakov (ZZ), z toho 10 žakov s vývinovými poruchami učenia (VPU), 3 žakov s narušenou komunikačnou schopnosťou (NKS), 1 žiaka s viacnásobným postihnutím (VNP) a 1 žiaka s pervazívnou vývinovou poruchou bez mentálneho postihnutia. Škola vzdelávala 3 žakov s ľahkým stupňom mentálneho postihnutia a 2 so stredným stupňom mentálneho postihnutia spolu s intaktnými žiakmi, ktorí podľa záznamov v katalógovom liste postupovali podľa rámcového učebného plánu vzdelávacieho programu pre žakov s mentálnym postihnutím, čo bolo v rozpore s právnym predpisom. V ich IVP absentovalo stanovenie obsahu, respektíve úpravy obsahu vzdelávania (úpravy obsahových či výkonových požiadaviek).

Dvom žiakom, ktorým zdravotný stav neumožňoval účasť na vzdelávaní v škole, riaditeľ školy vydal rozhodnutie o povolení individuálneho vzdelávania. Priebeh a jeho organizáciu rozpracovala školská špeciálna pedagogička (ŠŠP) v individuálnom vzdelávacom programe (IVP). Správu o postupe a výsledkoch ich výchovno-vzdelávacej činnosti predkladala polročne riaditeľovi školy. V rozpore s odporúčaním zariadenia poradenstva a prevencie bol zaradený špecifický predmet rozvíjanie špecifických funkcií (RŠF) u 3 žakov. Zvládať nároky učiteľom i žiakom pri dosahovaní ich maximálneho osobnostného, sociálneho i kognitívneho rozvoja napomáhala školská špeciálna pedagogička i 4 pedagogickí asistenti (PA). Predložená dokumentácia súvisiaca s výchovou a vzdelávaním žakov so ŠVVP, dokumentácia ŠŠP, PA a rozhovory s nimi potvrdili, že škola začleňovanie týchto žakov do hlavného prúdu vzdelávania podporovala a vytvárala podmienky pre primeraný rozvoj ich kľúčových kompetencií. Úpravu

obsahu, foriem a prístupov pri práci s integrovanými žiakmi zodpovedajúcu ich individuálnym potrebám a poskytovanie podporných stimulov pre každého žiaka potvrdili aj zistenia školských inšpektorov z hospitácií na vyučovacích hodinách.

ŠkVP bol prerokovaný v pedagogickej rade a v rade školy, zákonní zástupcovia žiakov s ním boli oboznámení na rodičovskom združení, verejnosti bol prístupný na internetovej stránke školy a v tlačenej podobe u riaditeľa školy.

Škola viedla **pedagogickú a ďalšiu dokumentáciu** súvisiacu s procesom výchovy a vzdelávania, s organizáciou a s riadením školy na tlačivách schválených a zverejnených ministerstvom školstva v štátnom jazyku. Triedne knihy boli vedené elektronicky od aktuálneho školského roka. Triedne výkazy žiakov obsahovali kompletne a uzavreté údaje za ostatné školské roky.

Plán profesijného rozvoja pedagogických zamestnancov (PZ) vychádzal z cieľov stanovených v ŠkVP, koncepcie rozvoja školy na roky 2021-2024, analýzy úrovne odbornosti a kvalifikovanosti PZ, analýzy vzdelávacích potrieb školy a z osobných plánov rozvoja PZ. Bol vypracovaný v súlade s príslušnou legislatívou zohľadňujúc potreby školy a záujmy PZ. Z rozhovoru s riaditeľom školy a z poskytnutých záznamov (prehľad absolvovaných vzdelávaní, plán profesijného rozvoja) vyplynulo, že podporoval odborný rast svojich PZ, umožňoval im účasť na vzdelávacích aktivitách. Predložené osobné plány profesijného rozvoja PZ a prehľad o **absolvovaných vzdelávaniach** za posledné dva roky preukázali, že ich odborný rast sa orientoval na inováciu foriem a metód vo vzdelávaní, rozvíjanie funkčných gramotností, vzdelávanie žiakov so zdravotným znevýhodnením, inklúziu, využívanie autoevalvačných procesov na rozvíjanie kvality vlastnej pedagogickej práce školy, špecializačné vzdelávanie pre výchovného poradcu a uvádzajúceho pedagóga. V **aktuálnom školskom roku** boli plánované vzdelávania zamerané na podporu využívania interaktívnych aplikácií, digitálnych zručností (Microsoft Excel v matematike a fyzike), komunikačných zručností v cudzích jazykoch (stratégie a techniky rozvíjania komunikačných prostriedkov v anglickom jazyku), formatívne hodnotenie, aktualizácie vzdelávania zacielené na podporu a rozvíjanie čitateľskej gramotnosti žiakov a vykonanie 1. atestačnej skúšky. Dvaja PZ boli zaradení do adaptačného vzdelávania. Vzájomné odovzdávanie poznatkov z absolvovaných externých foriem vzdelávania a výmenu skúseností realizovali v rámci neformálnych stretnutí PZ, ale záznamy z týchto stretnutí neboli predložené. V minulom školskom roku absolvovali aktualizácie vzdelávania v rozsahu 20 hodín so zameraním na zmeny školského kurikula a podporu digitalizácie výchovy a vzdelávania. Efektívnosť absolvovaných vzdelávaní vo výchovno-vyučovacom procese vedenie školy nemonitorovalo. Vedúci zamestnanci školy navštevovali rozširujúci model funkčného vzdelávania, ktorým rozvíjali svoje manažérske kompetencie v oblasti sebariadenia, manažérskej etiky v školskom prostredí a projektového manažmentu. Za dlhodobý cieľ považoval podporu pedagógov v kvalifikačnom vzdelávaní (SJL, MAT, cudzí jazyk, chémia, technika). Vedúci pedagogickí zamestnanci mali vypracovaný vlastný **plán manažérskeho a pedagogického rozvoja**.

Poznatky z absolvovaného aktualizácie vzdelávania PZ podporujúceho digitalizáciu výchovy a vzdelávania preukázali pozorovania ŠI na tretine hodín. Efektívne stratégie vyučovania uplatňovali vyučujúci na 75 % hodín. Pozitívny dopad profesijného rozvoja učiteľov sa počas hospitačnej činnosti školskej inšpekcie prejavil v oblasti vytvárania podmienok na inkluzívne vzdelávanie každého žiaka (88,5 %).

Výkon štátnej správy v prvom stupni bol realizovaný v súlade s platnými právnymi predpismi. Povolenie o plnení školskej dochádzky mimo územia SR bolo vydané 5 žiakom, z toho v aktuálnom školskom roku 1 žiakovi. Riaditeľ školy vydal rozhodnutie o povolení vykonať komisionálnu skúšku 1 žiakovi v predchádzajúcom školskom roku.

V aktuálnom školskom roku súčasťou organizačnej štruktúry školy boli metodické združenie (MZ) a tri predmetové komisie (PK)⁹. Cieľ i náplň ich práce boli stanovené internou smernicou¹⁰, činnosť nebola plánovaná ani koordinovaná pedagogickými zamestnancami na pozícii vedúcich jednotlivých **metodických orgánov** (MO). Z predloženej dokumentácie a rozhovoru s riaditeľom školy vyplynulo, že sa odbornými a výchovno-vzdelávacími otázkami nevenovali priebežne počas školského roka. Zasadnutia členov jednotlivých MO sa v predchádzajúcom školskom roku konali len na konci školského roka (jún až august 2023), čím nebol vytvorený predpoklad ich systematickej účinnej pomoci pri plnení cieľov školy. Analýza zápisníc preukázala, že sa zaoberali len celkovým zhodnotením výchovno-vzdelávacích problémov žiakov (MZ, PK výchovných predmetov), rozborom i vyhodnotením riaditeľských previerok a výstupných testov zo SJL a MAT (PK prírodovedných a humanitných predmetov) a prijímaním návrhov metodických postupov a opatrení na zvýšenie úspešnosti žiakov. Nevytváraním priestoru na výmenu pedagogických skúseností svojich členov, či na vzájomné odovzdávanie poznatkov z absolvovaných foriem vzdelávania bol výrazne obmedzený vplyv MO na skvalitňovanie edukácie. V aktuálnom školskom roku do doby inšpekcie zasadnutia MO neboli realizované, čo indikovalo formálnosť ich zriadenia. Problémami a výchovno-vzdelávacími výsledkami žiakov sa zaoberala pedagogická rada na svojich zasadnutiach, ale jej prínos k ich riešeniu znižovala absencia kontroly účinnosti prijatých opatrení. Len štatistické vyhodnotenie výstupov externého testovania žiakov 9. ročníka (T9) nevytváralo predpoklady dostatočného eliminovania príčin dosahovania podpriemerných výsledkov v ostatných rokoch. **Vnútorý systém kontroly a hodnotenia žiakov** bol všeobecne zadefinovaný v ŠkVP a rozpracovaný v internom dokumente¹¹. Škola deklarovala spôsob hodnotenia predmetov klasifikáciou s výnimkou etická výchova (ETV), náboženská výchova (NBV) a špecifických predmetov individuálne začlenených žiakov. Kritériá hodnotenia predmetov boli vypracované a schválené v metodických orgánoch. Stanovený počet písomných previerok, rozsah a zameranie kontrolných diktátov a slohových prác boli dodržané vo vzťahu k intaktným i začleneným žiakom. Postupy a pravidlá hodnotenia správania spolu s opatreniami vo výchove boli súčasťou školského poriadku. Škola preukázateľne informovala zákonných zástupcov žiaka o mimoriadnom zhoršení prospechu, o udelení výchovných opatrení, ktoré boli následne zaznamenané v triednych výkazoch.

Škola mala vypracovaný **vnútorý systém kontroly** s určenými oblasťami a formami kontroly na aktuálny školský rok. Hospitačná činnosť bola zameraná na rozvíjanie digitálnych zručností žiakov a na využívanie inovatívnych foriem a metód práce. Hodnotenie bolo zacielené len na prácu učiteľa, nie na rozvoj kompetencií žiakov, čo nebolo v súlade s cieľmi školy. Výsledky kontroly boli analyzované v následných pohovoroch, záznamy z vykonaných hospitácií obsahovali zistené nedostatky a termíny na ich odstránenie. Funkčnosť kontrolného systému ako nástroja pedagogického riadenia znižovala nedôsledná realizácia kontroly prijatých opatrení. Z analýzy hospitačných záznamov vyplynulo, že hodnotenie učiteľov bolo väčšinou na dobrej a veľmi dobrej úrovni, čo potvrdili zistenia školskej inšpekcie len v predmete ANJ na II. stupni.

Nastavený vnútorý systém hodnotenia PZ bol zadefinovaný transparentne. Komplexne vypracované **kritériá hodnotenia PZ** boli zamerané na oblasti výchovno-vzdelávacej činnosti, mimoškolských aktivít, pracovnej disciplíny a rozvoja profesijných zručností. Predložené

⁹ prírodovedné predmety, výchovné predmety, humanitné predmety

¹⁰ Smernica o poradných metodických orgánoch školy v ZŠ, Hlavná ulica 86/29, Málincec

¹¹ Vnútorý systém kontroly a hodnotenia.

písomné záznamy preukázali, že riaditeľ školy uskutočňoval hodnotenie PZ v súlade s právnym predpisom jedenkrát ročne.

Škola považovala autoevalváciu za užitočný nástroj zvyšovania kvality práce školy a nie za ďalšiu byrokratickú záťaž, mala vypracovaný interný dokument „autoevalvácia školy“ so zadanými čiastkovými cieľmi, kritériami a indikátormi kvality školy.¹² Naplánované úlohy (vypracovať nový systém hodnotenia a klasifikácie žiakov, diagnostikovať schopnosti žiakov, identifikovať formy a metódy ich individuálneho rozvoja) a hodnotenie oblasti pedagogického riadenia a edukácie so zameraním na využívanie digitálnych technológií a rozvoja čitateľskej gramotnosti škola v aktuálnom školskom roku ešte nerealizovala.

Z dotazníkov zadaných 16 pedagogickým zamestnancom vyplynulo, že **klíma školy** bola uzavretá, charakterizovaná nedôverou medzi učiteľmi a ich slabou angažovanosťou. Podrobné výsledky sú súčasťou Prílohy č. 1.

V dotazníku zameranom na wellbeing¹³ sa všetci PZ vyjadrili, že videli v učiteľskom povolání viac výhod ako nevýhod, pričom cítili spoluzodpovednosť za činnosť školy. Práca v škole takmer všetkých (93,8 %) bavila, do práce sa tešili a odporúčali ju ako dobré pracovné miesto. Všetci v dotazníku deklarovali, že sa im darilo zaujať žiakov na vyučovaní, motivovať ich k rozvíjaniu vlastného potenciálu, dodržiavaniu pravidiel správania. Potvrdili tiež, že ak žiaci niečomu nerozumeli, poskytli im alternatívne vysvetlenia. Nadmernú záťaž, vyplývajúcu z ich pracovných povinností vnímala viac ako polovica z nich (77,8 %) negatívne. Pociťovali stres zo zodpovednosti za vzdelávacie výsledky žiakov (50 %) alebo riešenia ich výchovných problémov (62,6 %) a 93,8 % PZ potvrdilo nepriaznivý vplyv tejto práce na svoj zdravotný stav. Podľa vyjadrenia riaditeľa školy, medzi vedením školy a PZ nedochádzalo k vážnym konfliktom. Upevňovanie interpersonálnych vzťahov realizovali formou rôznych výletov¹⁴, posedení¹⁵. Školu ako miesto rešpektujúce každého žiaka rovnako potvrdili v dotazníku všetci členovia školského parlamentu¹⁶. Vlastný dotazník pre PZ a žiakov v oblasti wellbeingu škola nerealizovala.

Vzájomné **vzťahy medzi učiteľmi a žiakmi** boli posudzované na základe analýzy dotazníka zadaného 46 žiakom nižšieho stredného vzdelávania (Graf 13). Väčšina (89,2 %) žiakov považovala učiteľov za chápaných a tolerantných. Viac ako polovica (73,9 %) uznala i možnosť podieľať sa na rozhodnutiach zlepšujúcich prácu školy. Spokojnosť s mierou záujmu učiteľov o ich záľuby a koníčky vyjadrila menej ako polovica (43,7 %) žiakov, 50 % potvrdilo možnosť prediskutovať s učiteľmi svoje problémy. Menej žiakov (24 %) malo negatívnu skúsenosť s neadekvátnym správaním učiteľov vo forme kriku, ponižovania alebo zosmiešňovania. Väčšina žiakov sa cítila byť prijatá svojimi spolužiakmi, často spolu trávili i voľný čas (84,8 %), tvorili dobrý kolektív a pomáhali si (74 %). Zväčša (80,5 %) boli radi, že chodili do tejto školy. Polovica žiakov (56,1 %) však často pociťovala na hodinách nervozitu a stres, dve tretiny (69,6 %) z nich prežívali obavy zo zlých známok, a to aj napriek dobrej príprave na vyučovanie. Viac ako polovicu žiakov učivo bavilo (67,4 %), považovali ho za dôležité v ďalšom živote (80,4 %) a takmer všetci (91,3 %) si mysleli, že dosiahnutie dobrých výsledkov im pomôže v lepšom uplatnení sa v živote. Väčšina žiakov svojimi odpoveďami v dotazníku potvrdila, že učiteľia ich výkon hodnotili s dôrazom na podporu ich ďalšieho efektívneho učenia (93,5 %), pristupovali k nim podľa ich schopností (76,1 %) a poskytovali im možnosti hodnotiť vlastnú prácu (93,5 %). Zistenia školskej

¹²Vypracovať dokumenty s konkrétnymi požiadavkami na výkon žiakov v oblasti finančnej a čitateľskej gramotnosti, identifikovanie silných a slabých stránok každého žiaka.

¹³ dotazník vyplnilo 16 PZ

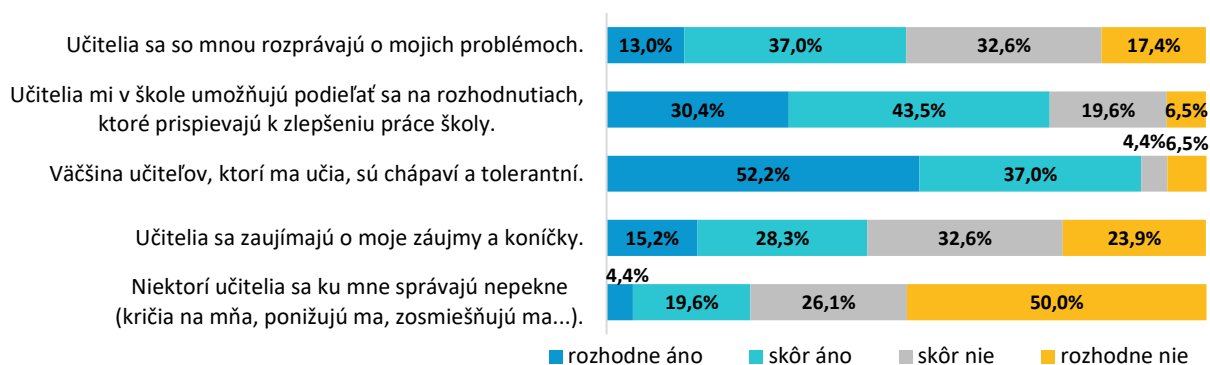
¹⁴ výlet do Bešeňovej ku Dňu učiteľov, na Prednú horu

¹⁵ na konci školského roka, na konci kalendárneho roka, oslava jubilea PZ, fašiangová zábava

¹⁶ Dotazník pre členov školského parlamentu vyplnilo 5 žiakov.

inšpekcie preukázali využívanie efektívnych stratégií na 75 % sledovaných hodín, ale rozvíjanie sebahodnotiacich zručností žiakov len na 27,9 % a využívanie formatívneho hodnotenia na 23,07 % sledovaných hodín. Podľa 76,1 % respondentov učitelia robili vyučovanie zaujímavým, učili ich plánovať a organizovať si samostatne učenie (80,4 %), no rozvíjanie metakognitívnych procesov bolo pozorované na menej ako polovici hodín (40,9 %). Väčšina (89,1 %) žiakov potvrdila možnosť diskusie v škole, čo korelovalo so zisteniami školskej inšpekcie (Graf 5, 11).

Graf 13 Vzťahy medzi žiakmi a učiteľmi z pohľadu žiakov

Partnerské vzťahy so zákonnými zástupcami žiakov boli podľa riaditeľa školy korektné. Spolupráca a vzájomná dôvera bola posilňovaná konzultáciami, mimoškolskými aktivitami a formou osobných stretnutí. Budovanie vzťahov so zákonnými zástupcami žiakov potvrdili i vyučujúci menej úspešných žiakov (MÚŽ), keď v dotazníku uviedli, že vytvárajú podmienky na spoluprácu a zapojenie rodičov do vyučovacieho procesu i mimoškolskej činnosti. Zároveň súhlasili s tvrdením, že komunikácia s rodičmi MÚŽ je značne limitovaná ich nezáujmom.

Podľa výsledkov dotazníka týkajúceho sa **bezpečnosti školského prostredia** (BŠP) zadaného 46 žiakom nižšieho stredného vzdelávania väčšia časť žiakov (89,13 %) sa v škole cítila bezpečne a boli radi, že chodili do tejto školy, kde mohli vyjadriť svoj názor (84,78 %). Aj všetci členovia školského parlamentu pokladali školu za miesto, kde sa rešpektuje každý žiak rovnako. Cez prestávky komunikovalo so spolužiakmi 89,13 % opýtaných, menej ako polovica (45,65 %) potvrdila bitky či hádky medzi spolužiakmi a viac ako polovica (60,86 %) i vyrušovanie a nerešpektovanie pokynov učiteľov počas vyučovania. Väčšina žiakov svojich učiteľov považovala za dôsledných a spravodlivých pri riešení nevhodného správania (97,82 %). O pravidlách správania stanovených v školskom poriadku sa rozprávalo 95,65 % respondentov, 71,74 % sa učilo ako sa majú správať v situáciách, keby ich niekto v triede alebo mimo školy zosmiešňoval, fyzicky napádal alebo im inak ubližoval. Prejavy správania sa vo forme fyzického ubližovania zo strany spolužiakov zaznamenala len menšia časť žiakov (8,7 %). Agresívne správanie zo strany spolužiakov priznalo 17,39 %, vysmievanie sa 23,92 %, ignorovanie 26,09 % a ohováranie 28,27 % žiakov. Na sociálnych sieťach sa stretávali ojedinele s ohováraním, vyhrážkami a zastráňovaním (2,17 %), alebo uverejňovaním zosmiešňujúcich fotografií či videí (4,35 %). Podľa výsledkov dotazníka viac ako štvrtina žiakov (28,26 %) bola svedkom šikanovania, šikanovanie zažilo 17,39 %. Riaditeľ školy i koordinátorka vo výchove a vzdelávaní sa vyjadrili, že v aktuálnom školskom roku riešili jav šikanovania v súčinnosti s orgánom činným v trestnom konaní. Všetci členovia školského parlamentu považovali učiteľov pri prešetrovaní porušenia disciplíny za spravodlivých. Problémami spolužiakov, týkajúcich sa šikanovania sa nezaoberali. Vytváranie atmosféry istoty a psychického bezpečia potvrdili zistenia školských inšpektorov na takmer všetkých sledovaných hodinách (96,2 %).

Na konci predchádzajúceho školského roka evidovala škola 1 neprospievajúceho žiaka v primárnom a 15 v nižšom strednom vzdelávaní. Riaditeľ školy povolil vykonať komisionálne skúšky 10 žiakom nižšieho stredného vzdelávania, 9 žiaci vykonali skúšky úspešne, 1 žiak sa komisionálnej skúšky nezúčastnil. Žiakov, ktorí ukončili povinnú školskú dochádzku predčasne, škola neevidovala. Podľa riaditeľa školy žiaci primárneho vzdelávania mali ťažkosti so zvládnutím učiva v predmetoch MAT, SJL, žiaci nižšieho stredného vzdelávania v predmetoch SJL, BIO, INF a GEG. Hlavnými príčinami ich školského neúspechu a ťažkostí v učení boli podľa jeho slov špecifické výchovno-vzdelávacie potreby, nesprávne postoje žiaka k učeniu sa, nepravidelná dochádzka, nevyhovujúce materiálne podmienky rodiny, absentujúca domáca príprava, nedostatočná motivácia zo strany zákonných zástupcov i narušená štruktúra rodiny. Škola mala vypracovaný systematický program na podporu **menej úspešných žiakov**. Aktivity na riešenie vzdelávacích problémov orientovali na zmenu postojov a motivovanie týchto žiakov ku učeniu. Zaviedla konzultačné hodiny učiteľov 1-krát týždenne pre žiakov aj rodičov na zlepšenie úrovne vedomostí a zručností žiakov a zadefinovala tzv. kompetenčné minimum pre jednotlivé vyučovacie predmety nižšieho stredného vzdelávania s cieľom zamedziť opakovanému neprospievaniu žiaka. Zameriavala sa i na rozvíjanie silných stránok a záujmov žiaka. Silné stránky identifikovala na základe dlhodobých pozorovaní triednymi učiteľmi. Evidenciu silných stránok a záujmov viedol triedny učiteľ prostredníctvom tabuľky, kde boli v preukázateľnej forme uvádzané podporné aktivity. Všetci menej úspešní žiaci v dotazníku potvrdili, že učitelia poznajú ich záujmy a odporúčajú im krúžky, ktoré by mali navštevovať. Vyučujúci konzultovali výchovno-vzdelávacie problémy týchto žiakov v prípade potreby so školskou špeciálnou pedagogičkou, najmä však so zákonnými zástupcami žiakov, s ktorými komunikovali triedni učitelia. RŠ v rozhovore k účinným opatreniam zaradil individuálny prístup, doučovanie, sústavné diagnostické pozorovanie, komunikáciu so zákonnými zástupcami, podporovanie jedinečnosti jednotlivcov, zapájanie žiakov do mimoškolských aktivít. Účast na doučovaní v dotazníku dosvedčila väčšina menej úspešných žiakov¹⁷ (83,3 %). V dotazníku pre PZ príčinu neúspechu žiaka učiteľia¹⁸ videli v nepravidelnej školskej dochádzke, čo vo svojich odpovediach žiaci nepotvrdili. Medzi podporné opatrenia na prekonávanie učebných ťažkostí zaradili individuálny prístup, diferenciaciu úloh, povzbudzovanie a pochvaly, odhaľovanie silných stránok žiaka. Napriek tomu uviedli, že pri zavádzaní nového učiva najčastejšie volili frontálne vyučovanie. Potvrdili i poskytnutie dopĺňujúceho výkladu, tvorbu pracovných listov podľa individuálnych učebných potrieb žiaka, vytvorenie podmienok na rovesnícke učenie a spoluprácu s ďalšími pedagogickými zamestnancami pri tvorbe stratégií na pomoc menej úspešným žiakom. Všetci žiaci dosvedčili, že vyučujúci im vysvetlili, kde robia chyby, v čom sa vedia zlepšiť a informovali rodičov o ich pokrokoch v učení. Polovica menej úspešných žiakov v rozhovore uviedla, že v priebehu vyučovania riešili rovnaké úlohy ako ostatní spolužiaci. Doučovanie navštevovalo 83,3 % menej úspešných žiakov, pomoc školskej špeciálnej pedagogičky využil 1 žiak (16,7 %). Všetci sa zhodli v názore, že učitelia ich poznajú natoľko dobre, aby im vedeli odporučiť záujmové útvary alebo budúce povolanie (66,7 %). Tvrdenie, že rodičia sa o ich vzdelávacie výsledky nezauímajú, odmietli. Riaditeľ školy považoval vnútorný systém na podporu menej úspešných žiakov za účinný. Zapisnice z pedagogických rád potvrdili využívanie kognitívneho minima v jednotlivých predmetoch i vyhodnocovanie podpory na rozvíjanie silných stránok žiakov. Podľa zistení z pozorovaných vyučovacích hodín vyučujúci poskytovali možnosť výberu činností žiakom vzhľadom na ich individuálne schopnosti len na 5,77 % hodín.

¹⁷ dotazník pre menej úspešných žiakov vyplnili 6 žiaci

¹⁸ dotazník týkajúci sa informácií súvisiacich so vzdelávaním menej úspešných žiakov vyplnilo 6 učiteľov

Program vzdelávania na získanie **nižšieho stredného vzdelania** škola neorganizovala.

Z kontroly predloženej dokumentácie vyplynulo, že škola **spolupracovala** so zriaďovateľom, poradenskými zariadeniami v Lučenci, s radou rodičov a s radou školy, ktorú riaditeľ školy oboznamoval s výsledkami výchovno-vzdelávacieho procesu, personálnym, finančným i materiálnym zabezpečením školy. S cieľom podporovania neformálneho vzdelávania nadväzovala kontakty so športovými organizáciami (futbalový klub Jednota Málinec) a ZUŠ Poltár. V roku 2023 škola ukončila projekt „Zo školy múdrejší“, zameraný na zlepšenie výsledkov a kompetencií žiakov v čitateľskej, matematickej a prírodovednej oblasti. V minulom školskom roku bol realizovaný projekt „Kompenzácia poplatku v ŠKD“ pre žiakov v hmotnej núdzi a zo SZP. Škola bola dlhodobo zapojená do projektov „Školské ovocie“ a Školské mlieko“. Žiaci mali možnosť zapojiť sa do **mimoškolskej** činnosti prostredníctvom 14 záujmových útvarov športového, jazykového, počítačového a umeleckého zamerania. Zúčastnili sa športových súťaží, predmetových olympiád, v ktorých obsadili popredné miesta na okresnej¹⁹ a regionálnej²⁰ úrovni. Priaznivú a motivujúcu pracovnú atmosféru vytvárali i organizovaním besiedok, výletov, exkurzií, výstav žiackych prác, brigád v súlade so zadanými prioritami školy. Žiaci sa zúčastňovali plaveckého i lyžiarskeho kurzu. Školské aktivity a svoje úspechy prezentovali na webovom sídle školy, v školskom časopise Málinský školák i obecnom rozhlase. **Služby školy** v rámci systému poradenstva a prevencie smerom k žiakom, ich zákonným zástupcom i pedagogickým zamestnancom zabezpečovali v kumulovanej funkcii ako výchovná a kariérová poradkyňa jedna učiteľka, školská koordinátorka prevencie, školská špeciálna pedagogička a 4 pedagogickí asistenti. **Výchovná poradkyňa** (VP) mala stanovené konzultačné hodiny, v rámci ktorých ponúkala konzultácie pre žiakov a ich zákonných zástupcov formou osobného stretnutia pri riešení ich vzdelávacích a osobnostných problémov. V riadenom rozhovore uviedla, že žiaci sa jej nezdôverujú so svojimi problémami a rodičia len zriedka majú záujem o stretnutie s ňou, čo potvrdili aj odpovede žiakov v dotazníku o výchovnom poradcovi. Väčšina opýtaných (80 %) vedela, kto je výchovná poradkyňa a potvrdila jej záujem o ich problémy (73,33 %), ale 86,67 % z nich osobné alebo školské problémy s ňou neriešilo, pretože to nepotrebovali, takisto ani ich rodičia (60 %). Záznamy o poskytovaní služieb žiakom, ich zákonným zástupcom nepreukázala. Z rozhovoru s riaditeľom školy a z analýzy predložených zápisníc vyplynulo, že na riešení rôznych výchovných problémov žiakov neparticipovala. S cieľom eliminovať výskyt negatívnych prejavov správania sa žiakov v spolupráci s koordinátorkou prevencie navrhovala a realizovala rôzne aktivity²¹.

Ako **kariérová poradkyňa** (KP) poskytovala žiakom a ich zákonným zástupcom poradenskú a informačnú činnosť v oblasti profesijného rozvoja. Splňala kvalifikačné predpoklady, mala stanovené konzultačné hodiny, znížený úväzok i upravený rozvrh hodín, na svoju činnosť nemala vyčlenenú samostatnú miestnosť vybavenú s IKT s prístupom na internet. Vzdelávanie zamerané na kariérové poradenstvo neabsolvovala, aktuálne informácie v tejto oblasti získavala na poradách výchovných a kariérových poradcov. V dotazníku zameranom na kariérové poradenstvo, ktorý vyplnilo 16 žiakov 8. a 9. ročníka, 87,50 % žiakov uviedlo, že pozná KP. Všetci považovali takéhoto učiteľa za dôležitého, napriek tomu väčšina z nich si vybrala strednú školu na základe vlastného rozhodnutia (87,50 %) alebo rozhodnutia rodičov (12,50 %). Z plánu práce, vyjadrenia KP v dotazníku i z predložených zápisníc zo zasadnutí ZRŠ bolo zrejme,

¹⁹ geografická a dejepisná olympiáda 1.miesto; Pytagoriáda 1.,2.,3. miesto; technická olympiáda 3. miesto; floorbal a futbal 2. miesto

²⁰ Spoznávame nárečia predkov 1. miesto

²¹ napr. beseda s prokurátormi na tému prevencia kriminality mladistvých, prednášky zamerané na šikanovanie, prevenciu užívania drog

že sa v prvom rade zameriavala na poskytovanie služieb žiakom 8. a 9. ročníka a ich zákonným zástupcom, avšak predložila len 2 písomné záznamy o poskytovaní konzultácie rodičom žiakov, ktorým hrozilo riziko predčasného ukončenia školskej dochádzky. Program Ja a moja kariéra v spolupráci s CPP v Lučenci absolvovali žiaci 8. a 9. ročníka, testy na zisťovanie schopností a osobnostných predpokladov pre výber povolania žiaci 9. ročníka. Ich výsledky žiakom a ich zákonným zástupcom sprostredkovali odborní zamestnanci poradenského zariadenia. Realizáciu testov zameraných na voľbu povolania potvrdilo 68,75 % respondentov. KP v dotazníku uviedla, že väčšina žiakov sa s ňou skôr neradí o možnostiach ďalšieho štúdia, ale podľa odpovedí žiakov osobného rozhovoru s ňou sa zúčastnilo 68,75 % z nich, ktorí poskytnuté informácie o možnostiach ďalšieho štúdia (aj o duálnom vzdelávaní) z jej strany takisto považovali za úplné alebo postačujúce. Podľa 43,75 % žiakov sa ich rodičia zúčastnili stretnutí s KP alebo triednym učiteľom (31,25 %) s cieľom konzultovať ich možnosti ďalšieho štúdia. Pri poskytovaní informácií o možnostiach ďalšieho vzdelávania a potrebách trhu práce KP spolupracovala so strednými školami z Poltára a okolitých okresov²², v menšej miere s úradom práce²³.

Školská koordinátorka prevencie v spolupráci s VP, triednymi učiteľmi a vedením školy koordinovala prevenciu šikanovania, drogových závislostí a ďalších sociálno-patologických javov. Navrhovala a realizovala v spolupráci s učiteľmi, rôznymi organizáciami²⁴ preventívne aktivity, prednášky zamerané na zdravý životný štýl²⁵, šikanovanie²⁶, používanie drog a zadávala dotazníky na zisťovanie sociálnej klímy triedy, problémov spojených s prechodom na 2. stupeň. Väčšina žiakov (71,74 %) v dotazníku BŠP potvrdila, že sa v škole učili, ako sa majú správať v prípade ubližovania, zosmiešňovania či fyzického napádania. Správanie žiakov bolo monitorované v rámci dozorov na chodbách, v školskej jedálni, pozorovaním žiakov na vyučovacích hodinách i na mimoškolských aktivitách. Menej závažné problémy v správaní žiakov riešili na úrovni žiak – triedny učiteľ – rodič. V dotazníku žiaci najčastejšie potvrdili ignoráciu zo strany spolužiakov (47,83 %), ničenie vecí (34,79 %), agresívne správanie spolužiakov (32,61 %) a posmievanie sa či zosmiešňovanie (32,62 %). V aktuálnom školskom roku v súčinnosti s vedením školy, triednou učiteľkou, zákonnými zástupcami žiakov riešili vážnejší prípad šikanovania a prijali opatrenia na jeho riešenie²⁷. Podľa odpovedí v dotazníku BŠP 71,74 % žiakov nezažilo šikanovanie na škole, ani nebolo jeho svedkom.

Intervencie žiakom so ZZ poskytovala **školská špeciálna pedagogička (ŠŠP)**, ktorej činnosť bola zameraná predovšetkým na optimalizáciu výchovného a vzdelávacieho vývinu žiakov so ŠVVP. Spolupracovala s poradenskými zariadeniami v Lučenci, zabezpečovala odbornú a metodickú pomoc pedagogickým zamestnancom školy, podieľala sa na tvorbe a aktualizácii individuálnych vzdelávacích programov pre žiakov so ŠVVP a poradenské služby poskytovala aj ich zákonným zástupcom. Dôraz kládla na primárnu prevenciu a včasnú pedagogickú aj psychologickú diagnostiku. Sústreďovala sa na reedukáciu vývinových porúch učenia, kompenzáciu čiastkových oslabení a na saturáciu potrieb najmä žiakov primárneho vzdelávania realizáciou predmetov špeciálnopedagogickej podpory a poskytovaním individuálnych intervencií žiakom. K svojej činnosti mala vytvorené adekvátne priestorové a materiálno-technické podmienky.

²² návštevy náborových pracovníkov stredných škôl, Dni otvorených dverí, Burza stredných škôl

²³ potreby trhu práce, ako postupovať po ukončení štúdia v nižších ročníkoch ZŠ

²⁴ MP Education, OZ BEZDROG v Lučenci

²⁵ Medzinárodný deň bez fajčenia, Jablko za sladkosť

²⁶ Na svete nie si sám – prednáška pre žiakov 4. a 5. ročníka

²⁷ zvýšiť ostražitosť dozorkonajúcich učiteľov počas prestávok v 6. triede, disciplinárne riešenie priestupku, postúpiť podozrenie zo šikanovania orgánom činným v trestnom konaní a orgánu sociálnoprávnej ochrany detí a sociálnej kurately, v prípade 1 žiačky návrh na sociálny dohľad, 1 návrh na umiestnenie v reedukačnom zariadení

Pri voľbe strednej školy žiakov so ŠVVP spolupracovala ŠŠP s odborným zamestnancom CPP (program Proforient, dotazníky a testy).

Činnosť 4 **pedagogických asistentiek** bola koordinovaná vedením školy, metodicky usmerňovaná školskou špeciálnou pedagogičkou a orientovaná na poskytovanie pomoci žiakom so ŠVVP. Napomáhali žiakom so ZZ pri prekonávaní vzdelávacích, zdravotných a sociálnych bariér. Podľa požiadaviek učiteľov v spolupráci so školskou špeciálnou pedagogičkou vytvárali pre žiakov so ŠVVP rovnosť príležitostí v edukácii, hľadali účinné stratégie na rozvoj ich potenciálu, pomáhali zvládať nároky - zjednodušovali alebo zopakovali výklad učiteľa, poskytovali pomoc pri riešení úloh a príprave pomôcok.

Riadenie školy bolo na priemernej úrovni.

PODMIENKY VÝCHOVY A VZDELÁVANIA

Riaditeľ školy a jeho zástupca spĺňali kvalifikačné predpoklady a požiadavky na výkon riadiacej funkcie. PZ spĺňali požadované kvalifikačné predpoklady. Na prvom stupni bolo odborne odučených 100 % hodín, na druhom stupni 77,8 % hodín²⁸. Celková odbornosť vyučovania bola 86,5 %.

Škola disponovala adekvátnymi **vnútornými i vonkajšími priestormi**, ktoré umožňovali plnenie vzdelávacích štandardov jednotlivých predmetov. Základná škola bola umiestnená v priestranom areáli v centre obce. V jej exteriéri sa okrem hlavnej budovy nachádzala školská jedáleň, telocvičňa, altánok (využívaný v jarných mesiacoch na zážitkové vyučovanie a na záujmovú činnosť v ŠKD), školský pozemok na sadenie zeleniny so skleníkom a malý parčík. V interiéri sa žiaci vzdelávali v deviatich triedach, dve triedy primárneho vzdelávania slúžili v popoludňajších hodinách na činnosť v ŠKD. Základné priestorové podmienky so vstupnými chodbami, šatňami, **knižnicou** a priestormi na trávenie prestávok a voľného času boli účelne a esteticky upravené, dotvorené nástenkami s rôznou tematikou a výstavkami prác žiakov. Škola disponovala **multimediálnou učebňou**, v ktorej prebiehala aj výučba cudzích jazykov. **Telocvičňa, školská dielňa** s náradovňou a kuchynka mali zabezpečený dostatočný počet náradia a náčinia na výučbu. Boli využívané podľa rozvrhov a prevádzkových poriadkov.

Vstupné a učebné priestory neboli upravené pre žiakov s telesným postihnutím, škola takýchto žiakov neevidovala. Disponovala primeraným **materiálno-technickým vybavením** i dostatočným množstvom **učebníc a učebných textov** schválených ministerstvom školstva. Kabinety boli podľa učiteľov primerane vybavené učebnými pomôckami, ktoré priebežne doplňovali. Na väčšine hospitovaných hodín učitelia využívali materiálne prostriedky alebo vyučovacie programy účelne a vhodne vo vzťahu k stanoveným cieľom vyučovania. Všetky kmeňové triedy boli vybavené interaktívnou tabuľou, dataprojektorom, notebookom. Učitelia mali k dispozícii notebooky a tlačiareň. Inšpekčné zistenia preukázali využívanie IKT na tretine hospitovaných hodín, čo nekorelovalo so zámerom efektívneho využívania digitálnych technológií. Z rozhovorov s vedením školy, učiteľmi a ich asistentmi vyplynulo, že žiaci so ZZ mali k dispozícii kompenzačné pomôcky (prehľady vzorcov, gramatické tabuľky). Triedy boli vybavené relaxačnými kútikmi, ktoré pozitívne vplývali na zmeny činností žiakov a ich relaxáciu, najmä u žiakov s ADHD v dôsledku ich rozptýlenej koncentrácie a pozornosti.

Školský poriadok platný od 01. 09. 2023 bol prerokovaný v pedagogickej rade a rade školy, sprístupnený verejnosti na chodbe pri hlavnom vchode a v online dokumentoch na webovom sídle školy. Bol vypracovaný v súlade s právnym predpisom a žiaci boli s jeho obsahom

²⁸ Neodborne bolo vyučovaných na druhom stupni 5 hodín MAT, 3 hodiny informatiky (INF), 5 hodín CHE, 5 hodín etickej výchovy (ETV) a techniky (TCH), 3 hodiny hudobnej výchovy (HUV), 4 hodiny výtvarnej výchovy (VYV) a telesnej a športovej výchovy.

preukázateľne oboznámení na triednických hodinách na začiatku školského roka. Väčšina (93,48 %) žiakov 5. až 9. ročníka potvrdila, že s učiteľmi diskutovali o pravidlách správania sa stanovených v školskom poriadku.

V školskom roku 2022/2023 dosiahol celkový počet ospravedlnene vymeškaných hodín 15 461 s priemerom na žiaka 125,69 a neospravedlnených hodín 645 s priemerom 5,24.

V súlade s vymedzenými pravidlami mali 12 žiaci za 2. polrok minulého školského roka zníženú známku zo správania, škola zaslala príslušnému orgánu štátnej správy a obci 3 oznámenia o žiakoch, ktorí neospravedlnene vymeškali viac ako 15 vyučovacích hodín v mesiaci, udelila 12 pokarhaní riaditeľom školy.

V škole pracoval **školský parlament** (ŠkP) zložený zo zástupcov tried 5. - 9. ročníka. Riadil sa štatútom, mal vypracovaný plán práce, jeho garantom bol pedagogický zamestnanec (zástupca RŠ). Členovia parlamentu²⁹ mali zasadnutie každý mesiac. Z obsahu predložených zápisníc bolo zrejmé, že organizovali najmä rôzne aktivity pre žiakov a verejnosť³⁰. Z dotazníka zadaného 5 členom ŠkP vyplynulo, že všetci členovia vnímali svoje zvolenie do ŠkP ako prejav dôvery svojich spolužiakov v snahe dosiahnuť v škole zmeny k lepšiemu. Žiaci prostredníctvom členov ŠkP navrhovali aktivity do plánu práce školy a podávali podnety na skvalitnenie jej práce. Členovia ŠkP spolupracovali s výchovnou poradkyňou pri riešení vzťahových problémov medzi žiakmi a upevňovaní pozitívnych vzťahov v triednych kolektívoch. Odpovede respondentov potvrdili, že škola rešpektuje každého žiaka rovnako a učitelia sú pri prešetrovaní porušení školského poriadku spravodliví, problémami šikanovania sa nezaoberali. Vedenie školy v rozhovore uviedlo, že akceptovali návrhy členov školského parlamentu a pravidelne s nimi diskutovali o návrhoch, námietkach a pripomienkach, ale aj o plánovaných aktivitách, čo korešpondovalo s vyjadreniami členov ŠkP v dotazníku.

V rámci **organizácie vyučovania** bol dodržaný stanovený začiatok a koniec vyučovania, dĺžka vyučovacích hodín a organizácia prestávok. Dokumentácia súvisiaca s organizovaním výletov, exkurzií, športových výcvikov a iných mimoškolských aktivít obsahovala požadované náležitosti, vrátane písomného záznamu o poučení žiakov o bezpečnosti a ochrane zdravia, plánov organizačného zabezpečenia výletov a informovaného súhlasu zákonných zástupcov žiakov. Škola viedla evidenciu školských úrazov a sťažností. V organizácii výchovno-vzdelávacieho procesu boli dodržané základné fyziologické, psychické a hygienické potreby žiakov.

Podmienky výchovy a vzdelávania boli na veľmi dobrej úrovni.

2 ZÁVERY

PROCES VÝCHOVY A VZDELÁVANIA

Väčšina žiakov preukázala adekvátne rozvinuté *komunikačné kompetencie*. V procese učenia sa žiaci zväčša komunikovali medzi sebou a s učiteľmi na požadovanej úrovni s primerane rozvinutou slovnou zásobou a spisovnou podobou jazyka. Pri práci s textom porozumeli jeho obsahu, dokázali pracovať s explicitnými a v menšej miere aj s implicitnými informáciami. Príležitosť vyvodiť závery zo získaných údajov vo väčšine prípadov nedostali. Dokázali riešiť úlohy na zapamätanie a porozumenie, používať osvojené vedomosti a skúsenosti v konkrétnej situácii s využitím materiálnych prostriedkov a v súlade s kognitívnymi cieľmi vyučovania. Vyššie myšlienkové procesy si rozvíjali najmä plnením analytických úloh, ojedinele zadaní na hodnotenie a tvorivosť, čo znižovalo úroveň ich *poznávacích kompetencií*. Len na menej

²⁹ školský parlament mal 12 členov

³⁰ pasovanie prvákov za žiakov školy, Mikuláš, vianočný program, Hodina deťom, Valentínska pošta, Deň narcisov, Deň učiteľov, Deň Zeme

ako tretine hodín mali vytvorený priestor na sebareflexiu a rovesnícke hodnotenie. Primerane si nerozvíjali kritické myslenie, neboli stimulovaní k riešeniu problémov a k argumentácii, čím si adekvátne neformovali kompetencie *k celoživotnému učeniu sa*. K rozvoju ich *občianskych kompetencií* prispievalo vytváranie podnetného prostredia a inkluzívny prístup ku všetkým žiakom. Úroveň *sociálnych kompetencií* na väčšine hodín limitovalo nevytvorenie príležitostí na kooperatívne učenie sa.

Výrazné pozitíva

- vytváranie atmosféry istoty a psychického bezpečia.

Oblasti vyžadujúce zlepšenie

- stimulovanie žiakov k rozvíjaniu kritického myslenia a vyšších myšlienkových procesov na úrovni hodnotenia a tvorivosti,
- poskytovanie voľby pri výbere činnosti, zadávanie diferencovaných úloh podľa individuálnych možností žiakov,
- využívanie činností a postupov podporujúcich aktívne učenie sa žiakov vo vzájomnej kooperácii,
- uplatňovanie formatívneho hodnotenia, podnecovanie žiakov k sebareflexii a k rovesníckemu hodnoteniu.

Učenie sa žiakov v primárnom vzdelávaní bolo na priemernej úrovni.

Učenie sa žiakov v nižšom strednom vzdelávaní bolo na priemernej úrovni.

RIADENIE ŠKOLY

Štruktúra **ŠkVP** pre primárne i sekundárne vzdelávanie bola v súlade s ustanoveniami školského zákona. Stanovenie cieľov zodpovedalo reálnym podmienkam školy, smerovalo k príprave žiakov na ďalšie vzdelávanie. Realizáciu ŠkVP vo výchovno-vzdelávacom procese negatívne ovplyvňovalo nedodržiavanie UP pri výchove a vzdelávaní žiakov so ZZ s MP, nerešpektovanie odporúčaní zariadenia poradenstva a prevencie pri vypracovaní IVP žiakov so ZZ, absencia úpravy obsahu vzdelávania a metód žiakov so ZZ v IVP a nedôsledné rešpektovanie UO zo SJL v ročníkoch nižšieho stredného vzdelávania.

Podmienky na **inkluzívne** vzdelávanie každého žiaka koordinovala školská špeciálna pedagogička, v procese výučby na 18 sledovaných hodinách (34,6 %) pomoc žiakom so ŠVVP pri prekonávaní bariér v učení poskytovali pedagogickí asistenti.

Vedenie školy podporovalo **profesijný rast PZ**, ktorý bol v súlade so stanovenými cieľmi, no jeho dopad na edukačný proces nemonitorovalo. Jeho pozitívny vplyv sa počas hospitačnej činnosti školskej inšpekcie prejavil v oblasti vytvárania podmienok na inkluzívne vzdelávanie každého žiaka (88,5 %).

V aktuálnom školskom roku sa zasadnutia **metodických orgánov** nerealizovali, čo indikovalo formálnosť ich zriadenia. Výchovno-vzdelávacím výsledkom žiakov sa na svojich zasadnutiach venovala pedagogická rada, ale jej prínos k ich riešeniu a k skvalitneniu edukácie znižovala absencia kontroly prijatých opatrení.

Pri hodnotení žiakov a pedagogických zamestnancov škola postupovala podľa stanovených kritérií. Vedúci pedagogickí zamestnanci školy plánovanú kontrolnú činnosť analyzovali, funkčnosť **kontrolného systému** znižovala nedôsledná realizácia kontroly prijatých opatrení.

Vzájomné vzťahy medzi pedagogickými zamestnancami a vedením školy sa vyznačovali **uzavretou klímou**.

Služby školy zahŕňajúce výchovné, kariérové poradenstvo a prevenciu, boli funkčné, mali priaznivý vplyv na vytváranie rovnosti vo vzdelávaní a eliminovanie rizikového správania žiakov. **Riadenie školy bolo na priemernej úrovni.**

PODMIENKY VÝCHOVY A VZDELÁVANIA

Vedúci i ostatní pedagogickí zamestnanci spĺňali **kvalifikačné predpoklady** na výkon pracovnej činnosti v príslušnej kategórii i podkategórii, čím boli vytvorené predpoklady na zabezpečenie požadovanej úrovne vzdelávacieho procesu. **Priestorové a materiálne-technické podmienky** umožňovali realizovať výchovno-vzdelávací proces a naplňovať ciele stanovené v ŠkVP.

Učebné priestory boli primerane vybavené učebnými pomôckami, čo umožňovalo naplňovanie vzdelávacích štandardov jednotlivých predmetov. **Materiálne prostriedky** boli vhodne využité na takmer všetkých sledovaných hodinách (96,2 %).

Podmienky výchovy a vzdelávania boli na veľmi dobrej úrovni.

Komparácia záverov z komplexnej inšpekcie uskutočnenej v školskom roku 2010/2011 s aktuálnymi zisteniami preukázala, že úroveň učenia sa žiakov v primárnom vzdelávaní a v nižšom strednom vzdelávaní ostala na priemernej úrovni.

Úroveň pedagogického riadenia klesla z dobrej na priemernú, z dôvodu nedostatkov v oblasti dodržiavania UP a UO zo slovenského jazyka a literatúry.

Úroveň podmienok výchovy a vzdelávania sa zvýšila z dobrej na veľmi dobrú úroveň vplyvom zriadenia multimediálnej učebne a zabezpečením organizácie výchovno-vzdelávacieho procesu v súlade s platnými právnymi predpismi.

Školská inšpekcia na hodnotenie škôl/školských zariadení používa tieto hodnotiace výrazy:

veľmi dobrý	výrazná prevaha pozitív, drobné formálne nedostatky, mimoriadna úroveň
dobrý	prevaha pozitív, formálne, menej významné vecné nedostatky, nadpriemerná úroveň
priemerný	vyrovnanosť pozitív a negatív, priemerná úroveň
málo vyhovujúci	prevaha negatív, výrazné nedostatky, citeľne slabé miesta, podpriemerná úroveň
nevychovujúci	výrazná prevaha negatív, zásadné nedostatky ohrozujúce priebeh výchovy a vzdelávania

otvorená klíma školy

je charakterizovaná vzájomnou dôverou v učiteľskom zbore, súdržnosťou kolektívu, angažovanosťou učiteľov, demokratickým štýlom riadenia školy, pričom systém riadenia je pevný a stabilný

uzavretá klíma školy

je charakteristická nedôverou medzi učiteľmi a ich slabou angažovanosťou; v riadení školy je cítiť formalizmus, riaditeľ si udržiava odstup, chod školy a smerovanie školy sú učiteľom nejasné

Zistilo sa porušenie všeobecne záväzných právnych a interných predpisov:

1. § 7 ods. 3 zákona č. 245/2008 Z. z. o výchove a vzdelávaní (školský zákon) a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (*nedodržanie kritérií*)

hodnotenia slohových prác v 5., 6. a 9. ročníku v predmete slovenský jazyk a literatúra; nevzdelávanie žiakov so ZZ s MP podľa UP školy);

2. § 7a ods. 2 zákona č. 245/2008 Z. z. o výchove a vzdelávaní (školský zákon) a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (*nerešpektovanie odporúčaní zariadenia poradenstva a prevencie pri vypracovaní IVP žiakov so ZZ*);
3. § 7a ods. 3 zákona č. 245/2008 Z. z. o výchove a vzdelávaní (školský zákon) a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (*absencia úpravy obsahu vzdelávania a metód žiakov so zdravotným znevýhodnením v individuálnych vzdelávacích programoch*).

Zamestnanci, ktorých sa príslušné inšpekčné zistenia týkajú, boli s výsledkami a závermi oboznámení.

OPATRENIA ŠTÁTNEJ ŠKOLSKEJ INŠPEKCIE

Na základe zistení a ich hodnotení uvedených v správe o výsledkoch školskej inšpekcie Štátna školská inšpekcia uplatňuje voči vedúcemu zamestnancovi kontrolovaného subjektu tieto opatrenia:

1. **Odporúča**
 - monitorovať a vyhodnocovať vplyv absolvovaných vzdelávaní učiteľov na kvalitu výchovy a vzdelávania s dôrazom na uplatňovanie metód formatívneho hodnotenia a zmysluplného využívania IKT v edukácii,
 - zamerať hospitačnú činnosť aj na proces učenia sa žiakov s cieľom rozvoja ich vyšších myšlienkových procesov na úrovni hodnotenia a tvorivosti, kritického myslenia a sebahodnotenia,
 - systematicky uskutočňovať celoplošný monitoring zameraný na odhaľovanie príznakov šikanovania, zistenia na základe diagnostiky vyhodnocovať, o výsledkoch informovať učiteľov, žiakov a zákonných zástupcov, v prípade potreby prijímať adekvátne opatrenia a preukázateľne kontrolovať ich plnenie,
 - skvalitniť činnosť výchovného poradcu pri riešení osobnostných a vzdelávacích potrieb žiakov i pri poskytovaní poradenstva pedagógom a zákonným zástupcom žiakov.
2. **ukladá kontrolovanému** subjektu v lehote do 05. 04. 2024 **prijat' konkrétne opatrenia** na odstránenie zistených nedostatkov týkajúcich sa **školského vzdelávacieho programu** (*nerešpektovanie odporúčaní zariadenia poradenstva a prevencie pri vypracovaní IVP žiakov so ZZ; absencia úpravy obsahu vzdelávania a metód žiakov so zdravotným znevýhodnením v IVP; nevzdelávanie žiakov so ZZ s MP podľa UP školy a nedodržanie kritérií hodnotenia slohových prác v 5., 6., a 9. ročníku v predmete slovenský jazyk a literatúra*) a predložiť ich Školskému inšpekčnému centru Banská Bystrica s uvedenými termínmi splnenia a menami zodpovedných zamestnancov.

Správu o splnení prijatých opatrení na odstránenie nedostatkov a ich príčin predložiť Školskému inšpekčnému centru Banská Bystrica v termíne do 16. 09. 2024.

PÍSOVNÉ MATERIÁLY POUŽITÉ PRI ŠKOLSKEJ INŠPEKCII:

1. Školský vzdelávací program – Základná škola, Málinec, Vzdelávací program pre žiakov s mentálnym postihnutím pre primárne vzdelávanie, učebné osnovy, učebný plán, školský poriadok;

2. správa o výchovno-vzdelávacej činnosti, jej výsledkoch a podmienkach školy za školský rok 2022/2023;
3. triedne knihy, triedne výkazy, katalógové listy žiakov;
4. dokumentácia žiakov so ŠVVP;
5. rozhodnutia vydané riaditeľom školy;
6. plány výchovnej poradkyne v školskom roku 2023/2024; plán koordinátorky prevencie v školskom roku 2023/2024;
7. evidencia sťažností, evidencia školských úrazov;
8. hospitačné záznamy; písomné záznamy o hodnotení PZ;
9. rozvrh hodín, prevádzkové poriadky;
10. dokumentácia súvisiaca s organizovaním mimoškolských aktivít vrátane informovaných súhlasov;
11. zápisnice zo zasadnutí pedagogickej rady a rady školy za školské roky 2022/2023 a 2023/2024;
12. zápisnice zo zasadnutí metodických orgánov za školské roky 2022/2023 a 2023/2024;
13. doklady o vzdelaní PZ;
14. plán kontrolnej a hospitačnej činnosti;
15. Plán profesijného rozvoja pedagogických a odborných zamestnancov na obdobie 2021 – 2024.

Správu o výsledkoch školskej inšpekcie vyhotovil:

školská inšpektorka: RNDr. Eva Zenková, PhD.

Dňa: 09. 03. 2024

PREROKOVANIE SPRÁVY

Na prerokovaní správy o výsledkoch školskej inšpekcie sa zúčastnili:

a) za Štátnu školskú inšpekciu, Školské inšpekčné centrum Banská Bystrica:
RNDr. Eva Zenková, PhD. školská inšpektorka

b) za kontrolovaný subjekt zodpovedný vedúci zamestnanec:
Mgr. Ľuboslav Jablonský, riaditeľ školy

Prerokovanie správy o výsledkoch školskej inšpekcie potvrdzujú dňa 11. 03. 2024 v Lučenci:

a) za Štátnu školskú inšpekciu, Školské inšpekčné centrum Banská Bystrica:

RNDr. Eva Zenková, PhD.

b) za kontrolovaný subjekt zodpovedný vedúci zamestnanec:

Mgr. Ľuboslav Jablonský

Vyjadrenie vedúceho zamestnanca kontrolovaného subjektu, ktorého sa zistenia týkajú
(vedúci zamestnanec môže zaslať písomné vyjadrenie k obsahu správy do 5 dní pracovných od prerokovania):

Mgr. Ľuboslav Jablonský, riaditeľ školy

.....

Stanovisko školského inšpektora k vyjadreniu:

RNDr. Eva Zenková, PhD. školská inšpektorka

.....

3 PRÍLOHY

1. **Klíma školy** (graf)
2. **Údaje o škole** (graf)

Na vedomie

Úsek inšpekčnej činnosti